

KONTAKTY®

NR 368 | PAŹDZIERNIK | 2025

1995-2025

TEL.: 030 / 324-16-32, FAX 030 / 375-91-850

e-mail: webmaster@kontakty.org

www.kontakty.org

ZABAWA bez granic

12.10.2025, GODZ. 11.00-17.00

POLSKA RADA – ZWIĄZEK KRAJOWY W BERLINIE
zaprasza wszystkich do wspólnej zabawy
na łące, przy Alter Bernauer Heerweg nr 31.

W PROGRAMIE:

- Zabawy dla dzieci i dorosłych, zajęcia plastyczne, akademia cyrkowa, dmuchany plac zabaw, czytanie bajek.
- Warsztaty: budowa latawca, plener malarski, graffiti, zajęcia kreatywne.
- Konkursy: darta, latawca, zawody sportowe i sprawnościowe.
- Konkurs wiedzy – „1000-lecie koronacji pierwszego króla Polski”.
- Bieg przełajowy dla dzieci i dorosłych.
- Występ zespołów muzycznych:
New Voice System, Bloody Kishka i jego goście.
- Przystawki polskiej kuchni.

Dojazd autobusem linii 222 do Alt-Lübars.
O pełnych godzinach zapewniamy
dowóz traktorem na miejsce festynu.

W razie niepogody zapewniamy
imprezę pod dachem!
Reiterhof Qualitz-Domaradzki,
Zabel-Krüger-Damm 229 in Lübars.

JESIENNY FESTYN POLONIJNY

FINANSOWANE PRZEZ:

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

Projekt jest współfinansowany ze środków
Pełnomocnika Rządu Federalnego
ds. Kultury i Mediów Republiki Federalnej Niemiec

WSPÓŁORGANIZOWANY PRZEZ:

PARTNERZY MEDIALNI:

KONTAKTY
www.kontakty.org

Polonia Viva

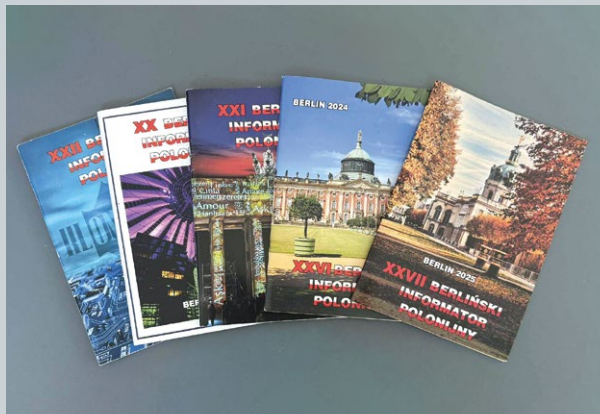
COSMO rbb

magazyn-polonia.de

XXVIII BERLIŃSKI INFORMATOR POLONIJNY

na rok 2026

„Berliński Informator Polonijny” to wyjątkowy rocznik dokumentujący życie Polaków w stolicy Niemiec.

Prowadzisz firmę, działalność gospodarczą, tworzysz inicjatywy dla Polonii?

Zareklamuj się w Informatorze, który trafia do aktywnych i zaangażowanych odbiorców w Berlinie i okolicach!

Jesteśmy w trakcie przygotowań do nowego wydania na rok **2026**. Przyjmujemy zgłoszenia telefonicznie, drogą e-mailową oraz faksem.

W tegorocznym wydaniu oferujemy Państwu **unikatowy pakiet reklamowy – trzy formy promocji w jednej cenie**:

- przy zamówieniu dowolnego ogłoszenia ramkowego otrzymacie Państwo **dodatkowy wpis tekstowy** z odnośnikiem do strony wydawnictwa, na której znajdzie się Państwa reklama,
- w ramach jednego zlecenia zapewniemy również **bezpłatną reklamę internetową**, umieszczoną na stronie **Kontakty**.

Zareklamuj się!

Pomóż swoim klientom łatwo znaleźć Twoją firmę. Informator obowiązuje przez **cały rok 2026**.

Oferty przyjmujemy do 30 października 2025.

Poprzednie wydania można przejrzeć na naszej stronie **www.kontakty.org**

Tel.: 030 3241632, 0178 6990385
Fax: 030 37591850
E-mail: webmaster@kontakty.org

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Mamy nadzieję, że październik będzie świetlisty. Są ku temu przesłanki! Już na początku miesiąca miasto rozświetli się podczas **Festiwalu Światła** – jednego z najbardziej widowiskowych wydarzeń w Europie. Znane budynki i zabytki zmieniają się w świetlne instalacje, a ulice Berlina nabierają magicznego charakteru, przyciągając tłumy mieszkańców i turystów. Niejednej i niejednemu z nas zaświecą się oczy! Obiecujemy!

Nie mniej apetyczne wrażenia czekają nas podczas **Berlin Food Week**. To prawdziwe święto kulinariów, w którym spotykają się smaki z całego świata – od kuchni tradycyjnej po nowoczesne eksperymenty szefów kuchni. Dla smakoszy to okazja do odkrywania nowych inspiracji i rozmów o jedzeniu, które łączy ponad granicami. „Kontakty” lubią dobrą kuchnię – to wiadomo nie od dziś!

Jesień w Berlinie nie byłaby pełna bez uroku dyni – symbolu tej pory roku. Podczas **Schöneberg Festiwalu Dyni** można podziwiać kreatywne rzeźby, spróbować dyniowych specjałów i poczuć rodzinny klimat święta, które łączy tradycję z radosną zabawą. Strój obowiązkowy? Oczywiście pomarańczowy!

Berlin w październiku zachęca, by wyjść z domu, doświadczyć wspólnoty i cieszyć się tym, co piękne, smaczne i inspirujące. Mamy nadzieję, że nasze październikowe wydanie będzie towarzyszyć Wam w odkrywaniu tych wyjątkowych chwil.

Życzymy dobrej lektury i pięknego jesienne-go miesiąca!

Redakcja

Spis treści

PRAWO / ADWOKACI	str. 7
TŁUMACZE	str. 9
FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA	str. 11
NIERUCHOMOŚCI - kupno, sprzedaż, wynajem	str. 14
NAUKA / PRACA	str. 14
ZDROWIE	str. 16
USŁUGI / INNE	str. 23
MATRYMONIALNE / TOWARZYSKIE	str. 25
MOTORYZACJA / TRANSPORT	str. 25

POLSKA IMPREZA BERLIN

POLISH *Pleasure*

SOBOTA 18.
PAŹDZIERNIKA
OD: 23H

LINE UP

DJ SK99 &
SPECIAL GUEST
DJ MA-CHECK
DJ BARTEK

POLISH HIT MUSIC - HOUSE MUSIC
DANCE ALLTIME FAVORITE - CLASSICS MUSIC

TIFFANY
BAR | CLUB | EVENT

ROSMARINSTR. 8 10117 BERLIN

RESERVIERUNG:
DE 0176 61461426
PL 0176 36331239

Zjednoczenie Polaków w Berlinie

Zaprasza na

Koncert Jubileuszowy

z okazji 70-lecia powstania Związku

W piątek 24.10.2025 r. godz. 18:00 – 21:00

Wstęp o 17:30

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie,
Unter den Linden 70, 10117 Berlin

Program:

1. Powitanie gości przez prezesa Zjednoczenia Polaków w Berlinie **Elżbietę Michalak**
2. Wystąpienia zaproszonych gości
3. Multimedialna prezentacja historii Zjednoczenia Polaków w Berlinie
4. Koncert Piotra Kajetana Matczuka z zespołem Piramidy

Prosimy o potwierdzenie uczestnictwa do 15.10.2025:

zjednoczenie.berlin@gmail.com

z podaniem imienia, nazwiska i adresu mailowego
Info tel. +49 178 147 7617

Projekt został sfinansowany przez Urząd Pełnomocnika Rządu Federalnego ds. Kultury i Mediów oraz Ambasadę RP w Berlinie.

Der Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

Polnische Botschaft in Deutschland /
Ambasada Polska w Niemczech

Współpraca:

AGENCJA IMPREZ ROZRYWKOWYCH KONTAKTY KLON ZAPRASZA NA

POLONIJNY BAL KARNAWAŁOWY 17 STYCZNIA 2026

OMEN-BAND

Bal odbędzie się w dniu 17 stycznia 2026 roku w sali Palais am See, Tegel, Wilkestr. 1.

Bilety do nabycia w biurze miesięcznika „Kontakty”

przy Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 324 16 32, 0178 6990385, 0176 21137428

e-mail: webmaster@kontakty.org

Coaching: nie ma jednego dobrego pytania

Z Martyną rozmawialiśmy ponad rok temu na temat jej działalności w Internecie - od lat prowadzi bloga migrantka.com, nagrywa podcast pn. "Kroniki migrantki", prężnie działa w mediach społecznościowych. Tym razem rozmawiamy o tym, co popchnęło ją w kierunku doradztwa zawodowego i coachingu, czym różnią się te dwa podejścia, i jak korzystać z nich w pełni.

Anna Burek: Na początek wróćmy do naszej rozmowy sprzed ponad roku. Wtedy występowałaś głównie jako autorka bloga o emigracji i życiu w Niemczech. Dzisiaj jednak chciałabym porozmawiać o Twojej działalności w branży coachingowej i doradztwie zawodowym. Skąd pomysł, by pójść w tym kierunku?

Martyna: Od lat działam online. Przeprowadziłam się do Berlina w 2016 roku, a w 2017 roku założyłam bloga, który później rozszerzyłam o podcast. Tematyka była głównie migracyjna – pisałam o życiu w Niemczech, o codziennych wyzwaniach, doradzałam, jak odnaleźć się w nowym kraju.

Przez wiele lat łączyłam pracę etatową z prowadzeniem własnej działalności online. Zarejestrowałam Gewerbe, rozwijałam markę osobistą w sieci, ale z czasem poczułam, że brakuje mi czegoś istotnego – bezpośredniego pomagania ludziom. Z bloga zgłaszało się coraz więcej osób z problemami zawodowymi czy prywatnymi. Zamiast odsyłać ich od instytucji do instytucji, chciałam sama być tym wsparciem.

Pomysł coachingu kiełkował we mnie długo, aż w końcu postanowiłam postawić wszystko na jedną kartę. Zdecydowałam się rozwijać zawodowo, jestem po socjologii, teraz skończyłam studia z coachingu oraz Weiterbildung w zakresie coachingu systemowego oraz job-coachingu. Dzięki temu mogłam połączyć moją działalność online z ofertą doradztwa i coachingu.

Anna Burek: Wyjaśnij proszę, czym właściwie jest coaching i czym różni się od doradztwa zawodowego?

Martyna: Coaching to proces polegający na rozmowie, którego celem jest osiągnięcie konkretnego celu klienta. Można to sobie wyobrazić tak: masz w bucie kamień – coś, co Cię uwiera, przeszkadza i spowalnia w drodze do celu. Coaching to narzędzie, które pomoże Ci ten kamień wyjąć, zrozumieć, dlaczego tak długo go tolerowałaś, i iść dalej bez bólu.

Doradztwo zawodowe natomiast polega na udzielaniu konkretnych wskazówek – klient pyta „jak zrobić X”, a doradca odpowiada, pokazując możliwe rozwiązania. Coaching zakłada, że klient jest ekspertem od własnego życia. Rolą coacha jest prowadzenie procesu, pomaganie w autorefleksji i budzeniu samoświadomości klienta oraz otwieraniu perspektyw przy użyciu narzędzi coachingowych.

W pracy doradczej łączę elementy coachingu z mentoringiem i doradztwem, szczególnie dla migrantów i polskiej społeczności w Niemczech. Pomagam zrozumieć, jak poruszać się w biurokracji, a także rozpoznawać realne możliwości na niemieckim rynku pracy.

Anna Burek: Często porównuje się coaching do terapii. Czy zdarza się, że coaching ujawnia problemy wymagające interwencji terapeutycznej?

Martyna: Często zdarza się, że cele, z którymi przychodzi się do coacha są wynikiem jakichś złożonych problemów. Klient może przyjść z celem „chcę poprawić relacje z przełożonym”, a podczas procesu okazuje się, że klient odkrywa, że w gruncie rzeczy chodzi o coś innego, a problem leży gdzie indziej, np. w osobistych przekonaniach, emocjach lub traumach. W takich przypadkach kieruję osobę do terapeutów. Coaching działa najlepiej, gdy klient jest gotowy do zmiany i w sytuacji, która umożliwia przeprowadzenie tej zmiany: nieobciążony nałogami czy problemami natury psychicznej.

Anna Burek: Jak przygotować się do pierwszej sesji coachingowej?

Martyna: Zaczynam od tzw. sesji zerowej – kontraktowej. Podczas takiego spotkania poprzedzającego pierwszą sesję wyjaśniam, czym jest coaching, czego można oczekiwać, a czego nie. Klient musi zrozumieć, że praca odbywa się po jego stronie – to on podejmuje działania, a ja podążam z nim i wspieram, odpowiadając za proces i strukturę sesji. Zrozumienie tych założeń przez klienta oraz świadoma decyzja podjęcia się takiej pracy są właściwie jedynymi wymaganiami.

Anna Burek: Skupmy się na klientach prywatnych, którzy sami decydują się na coaching. Czego Ty potrzebujesz jako coachka, żeby rozpocząć współpracę?

Martyna: Pierwsze, czego potrzebuję, to rzeczywistość ta świadomość klienta, że proces będzie wymagał jego zaangażowania i refleksji między sesjami. Coaching nie działa, jeśli ktoś chce jedynie, żebym „naprawiła jego życie” – ja jestem narzędziem do odkrywania własnych zasobów i rozwiązań. Wszystko odbywa się w atmosferze zaufania i bezpieczeństwa, z ochroną danych osobowych i jasnymi zasadami współpracy.

Po stronie klienta przygotowanie do sesji polega na rozmowie samym z sobą, analizie swoich zachowań, myśli, przekonań i budowaniu samoświadomości. Dobrze być gotowym do refleksji, uczciwego spojrzenia na siebie i otwartości na analizę konsekwencji swoich decyzji. Klient, który przychodzi z takim nastawieniem, jest w stanie w pełni wykorzystać proces coachingowy i realnie wprowadzać zmiany w swoim życiu.

Anna Burek: Czy zdarzają się klienci, którzy są już świadomi, jaka zmiana przyniosłaby im korzyść, ale boją się jej wprowadzenia w życie?

Martyna: Tak, w gruncie rzeczy my często sami dobrze wiemy, co jest dla nas najlepsze, a z jakiegoś powodu odkładamy ten moment wdrożenia w życie zmiany. W ramach coachingu pracujemy nad tzw. „ekonomią celu”. To bardzo ważne, bo czasem chcemy czegoś, nie zastanawiając się do końca, jakie to będzie miało konsekwencje w naszym życiu. Na przykład ktoś może dążyć do awansu zawodowego, rozwoju kariery czy zmiany pracy, co będzie pozytywnie wpływać na jego kompetencje i wynagrodzenie, ale jednocześnie może mieć negatywne skutki jeśli chodzi o czas spędzony z rodziną czy relacje osobiste.

W coachingu analizujemy, kto lub co zostanie dotknięte tym celem – zarówno pozytywnie, jak i negatywnie. Dzięki temu klient zyskuje świadomość realnych konsekwencji swoich działań i może lepiej przygotować się na zmianę. Często ten proces uświadamia, że „wie-

my, co zrobić, ale nie robimy tego” – coaching pomaga odkryć, jakie przekonania, lęki czy blokady powstrzymują nas przed działaniem.

Anna Burek: Wspomniałaś wcześniej o narzędziach coachingowych, a mówi się, że coaching to przede wszystkim sztuka zadawania pytań. Czy masz takie pytanie, które regularnie wykorzystujesz w pracy nad samorefleksją lub które pomaga klientom odnaleźć siebie?

Martyna: W coachingu nie ma jednego idealnego pytania dla wszystkich – i to jest właśnie sedno tej sztuki. Coaching to przede wszystkim umiejętność słuchania i reagowania na to, co mówi klient. Pytania muszą wynikać z tego, co słyszymy, bo każdy człowiek jest inny, każdy problem jest inny, a procesy coachingowe są wyjątkowe.

Oczywiście są pytania, które można stosować jako uniwersalne narzędzia, np. metoda „pięć razy dlaczego” – czyli ciągle zadawanie pytania „dlaczego?” w celu dotarcia do głębszych przyczyn naszych działań. To pozwala klientowi spojrzeć na siebie i swoje zachowania z perspektywy przyczynowo-skutkowej. Najprostsze pytania są często najtrudniejsze, bo zmuszają do szczerej refleksji i spojrzenia na siebie w sposób, którego sami byśmy się nie podjęli.

Coaching często pomaga klientom uświadomić sobie, dlaczego mimo wiedzy o tym, co powinni zrobić, często nie podejmują działania. To może dotyczyć pracy, nauki języka, zdrowia, rozwoju osobistego – przykłady są różne, ale mechanizm jest podobny. Coaching działa jak przewodnik, który pomaga wyjąć „kamyk z buta” – klient wie, że coś go w życiu uwiera, zмага się z podjęciem jakiejś decyzji, chciałby coś zmienić, ale nie wie, jak tę sytuację rozwiązać lub brakuje mu impulsu do działania.

Anna Burek: Co Ciebie najbardziej motywuje w pracy coachki?

Martyna: Najbardziej motywuje mnie możliwość realnej zmiany w życiu klientów. Coaching pokazuje, że ludzie często znają rozwiązania swoich problemów, ale coś ich blokuje – np. przekonania, lęk czy brak działania. Moją rolą jest pomóc im zrozumieć przyczynę tych blokad i dać impuls do zmiany. To proces, który może być pierwszym krokiem do znaczącej zmiany w życiu – takiej, której klient sam

może nie dostrzegać, dopóki nie zacznie nad nią pracować. Jednak, co ważne: coaching wymaga aktywnego udziału klienta – to on pracuje nad swoimi celami, a ja wspieram ten proces.

Anna Burek: A jak coaching wpłynął na Ciebie? Czy proces kształcenia w tym kierunku coś zmienił w Twoim podejściu?

Martyna: Tak, zdecydowanie. Sama uczestniczyłam w procesach coachingowych, zarówno w ramach studiów, jak i wymiany doświadczeń z kolegami i koleżankami. To pozwoliło mi na własnej skórze doświadczyć, jak ważne jest słuchanie i brak natychmiastowego doradzania.

Wcześniej, kiedy ktoś przychodził z problemem, natychmiast podsuwałam rozwiązania – czasem 40 różnych możliwości w ciągu kilku minut. Coaching nauczył mnie cierpliwości słuchania i respektowania tego, że to klient jest ekspertem swojego życia i sam odkrywa najlepsze dla siebie rozwiązanie. To nie jest kwestia mojej wiedzy czy pomysłów, tylko procesu, który klient przechodzi między sesjami.

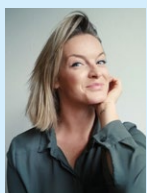
Dzięki temu sama się rozwijam – uczę się uważności, obserwacji, zadawania trafnych pytań i odkrywania mechanizmów blokujących ludzi. Coaching to narzędzie, które działa w obie strony: klient uczy się siebie i swoich zasobów, a coach rozwija swoje kompetencje interpersonalne i wrażliwość.

Anna Burek: Jak można umówić się do Ciebie na sesję?

Martyna: Zapraszam do kontaktu pod adresem: coaching@migrantka.com zarówno na coaching jak i doradztwo zawodowe. Na mojej stronie internetowej www.migrantka.com można także umówić się na pierwszą konsultację na mój koszt.

Osoby zarejestrowane w urzędzie pracy lub w Jobcenter mogą ubiegać się o sfinansowanie doradztwa zawodowego i skorzystać z tzw. „Gutschein” (vouchera), jeśli go posiadają. Jeśli nie – pomagamy w jego uzyskaniu.

Anna Burek

FELIETON

Korzystając ostatnio nagminnie z AI, dochodzę do wniosku, że żyjemy w swoistej epoce instant-odpowiedzi. I zasadniczo jest to w sumie super – dostępne narzędzia układają listę zakupów kategoriami, więc nie krąże po sklepie od sera, do warzyw, by wrócić po jogurt. Pyk – dobre pięć minut zaoszczędzonych, więc można wybrać się na kawę. Aplikacja przelicza mi kroki na kilometry, poleca książki na podstawie tych, które mi się już spodobały, oblicza szacunkowe koszty paliwa za wycieczkę autem wokół Islandii. Wygoda, redukcja stresu i znów – co za oszczędność czasu. Czasem jednak, wrzucając bezmyślnie kolejne prompty w chat GPT, układając plany wakacji według sugestii AI w wyszukiwarce, rozstrzygając każdą towarzyszącą dyskusję jednym kliknięciem w telefonie, myślę sobie, że w tej optymalizacji brakuje jednak zasadniczej kwestii – krytycznego myślenia.

Największe przecież odkrycia często zaczynają się nie od gotowej odpowiedzi, lecz od pytania, które ktoś miał odwagę zadać. Co by z nami było, gdyby ktoś w przeszłości, nie zastanawiał się, „dlaczego jabłko spada”? Czym byśmy się dziś zachwycali, gdyby nikt nie zadał pytania, czy „można wyrazić ból pięknym?”. Dobrze wiem, że każdy przełom zaczynał się od pytania. W moim prywatnym życiu też. A mimo to coraz częściej łapię się na tym, że zamiast pytaniami, myślę inżynierskimi promptami. Formułuję problemy i hipotezy tak, by jak najszybciej uzyskać jasną odpowiedź, jeszcze lepiej – wpasowującą się w moje wstępne założenia, a nie po to, by zgłębić temat i dowiedzieć się czegoś nowego o świecie.

I to nie tylko ja! Widzę tę tendencję coraz częściej, na wszystkich płaszczyznach życia. A przecież, kiedy pytamy samych siebie: „czego naprawdę chcę?”, „co sprawia, że się zatrzymuję?”, „dlaczego tak bardzo potrzebuję akceptacji?” – nie zawsze dostajemy od razu prostą odpowiedź, ale kropla powoli drażni skale. To właśnie w pytaniach kryje się siła samopoznania – coś, co zostaje z nami na dłużej niż koszt diesla na wyspach. W relacjach z innymi pytania mają jeszcze większą moc. Zbyt często rozmawiamy, by mówić, pytamy, by natychmiast odpowiedzieć, a nie by usłyszeć.

Tymczasem jedno szczerze: „jak się z tym czujesz?” albo „co dla ciebie znaczy ta sytuacja?” potrafi otworzyć rozmowę, w której druga osoba naprawdę się odsłania. W pracy umiejętność zadawania pytań bywa często niedoceniana, a na wyższych poziomach zarządzania okazuje się być zasadniczą kompetencją. Menedżer, który pyta: „co mogę zrobić lepiej?”, pokazuje, że potrafi słuchać. To więcej niż strategia zarządzania – to sygnał szacunku i gotowości do nauki. Pracownik, który ma odwagę zapytać: „dlaczego robimy to właśnie tak?”, zawsze zwróci na siebie uwagę i zostanie dostrzeżony jako gotowy do rozwoju, samodzielnego myślenia, krytyki, a co za tym idzie – innowacji. Codziennosc także daje nam przestrzeń do zadawania pytań – prostych, ale pełnych sensu. Rano można spytać siebie: „co sprawi, że ten dzień będzie dobry?”. To pytanie nie jest filozoficzną zagadką, ale praktycznym drogowskazem. Wieczorem warto zapytać: „za co jestem wdzięczna?”. Odpowiedzi bywają zaskakująco małe: uśmiech osoby z obsługi Netto, chwila ciszy, kawa wypita bez pośpiechu. Takie pytania porządkują emocje, uczą doceniać i chronią nas przed codziennym pędem.

I jasne, rozumiem, skąd strach przed pytaniami. Odpowiednio zadane nierzadko prowadzą do odpowiedzi, których się boimy. „Czy jestem szczęśliwa w tej pracy?” albo „czy Berlin nadal jest moim miejscem na ziemi?” – to pytania, które potrafią zachwiać naszym komfortem. Ale w dłuższej perspektywie właśnie one otwierają drogę do autentycznych decyzji. Pytanie wymaga odwagi, bo zawsze ryzykujemy, że prawda nie będzie łatwa. Ale nie bardziej przerażające jest życie będące repliką tego, co oferuje sztuczna inteligencja, czyli czyli wypadkowej cichych doświadczeń?

Odpowiedzi bywają ulotne. To, co dziś brzmi jak pewnik, jutro może stracić aktualność. Pytania są trwalsze – wracają do nas w różnych momentach życia, trochę jak kompas, wskazując zupełnie inne kierunki. Dlatego warto pielęgnować w sobie nawyk pytania. Zadawać je sobie, innym, światu, by nie zatracić w sobie ciekawości. Bo jedno właściwe pytanie potrafi mieć większą moc niż instant odpowiedź.

Anna Burek

WARTO WIEDZIEĆ

Angielska zdrada, polski generał i Matejko.

Necko Newsweek - Foto: Filip Klimaszewski / Newsweek

Zdzisław Nęcka - artysta fałszerz z Krakowa

Jego historia brzmi jak scenariusz filmu, choć jest prawdziwa. Zdzisław Nęcka, pseudonim „Matejko”, nie był zwykłym przestępcą. Był artystą. Fałszerstwo nie było dla niego tylko drogą do zarobku, ale formą sztuki, w której odnalazł się lepiej niż w tej legalnej.

Jego życie to opowieść o talencie, który zabłądził, o pasji, która poszła w złym kierunku, i o nieustającym dążeniu do perfekcji, która doprowadziła go na sam szczyt świata fałszerzy.

Urodził się w Krakowie, mieście artystów i bohemy. Od wczesnych lat wykazywał niezwykle zdolności plastyczne. Ukończył szkołę plastyczną, a jego prace zdobywały nagrody.

Niestety, talent plastyczny nie szedł w parze z zaradnością finansową. Bieda i frustracja popchnęły go w świat fałszerstwa. Zaczynał od dokumentów, później wziął się za banknoty. I to właśnie tutaj Zdzisław Nęcka pokazał, na co go naprawdę stać.

Sekrety perfekcyjnego fałszerstwa

Zanim jego ręka dotknęła fałszywych banknotów, musiał się ich nauczyć. Przez wiele miesięcy analizował każdy detal: od koloru i faktury papieru, przez rozmieszczenie mikroelementów, po grubość i rodzaj farby.

Jego metody były tak proste, jak genialne. Zaczynał od zeskanowania prawdziwego banknotu. Następnie, w programie graficznym, pieczołowicie usuwał wszelkie niedoskonałości i dodawał swoje „korekty”. Finalny wydruk nie był jeszcze gotowy. Nęcka drukował go na zwykłej drukarce, a potem zaczynał się prawdziwy kunszt.

Zabezpieczenia nanosił ręcznie. Każdy element, który miał go upodobnić do oryginału, był jego dziełem. Znak wodny, pasek zabezpieczający, złota rozeta – wszystko to Nęcka tworzył własnoręcznie, używając specjalnych farb i pisaków.

Jego fałszywki były tak dobre, że oszukiwały nie tylko kasjerów i zwykłych ludzi, ale także automaty do liczenia pieniędzy.

Jego kunszt docenił nawet amerykański **Secret Service**. Agenci, którzy zajmowali się jego sprawą, byli pod wrażeniem precyzji i jakości jego prac. Nęcka był dumny z tego, że jego fałszywki dorównywały banknotom drukowanym w mennicy.

Życie na huśtawce

To fascynująca postać, która nie bała się żyć na krawędzi. Zdzisław Nęcka, pseudonim „Matejko”, był artystą, którego talent zaprowadził na drogę przestępstwa. Dwukrotnie doszedł do bogactwa i dwukrotnie wszystko stracił.

Jego życie było nieustającą ucieczką, wypełnioną adrenaliną i strachem. Nie uważał się jednak za kryminalistę. W wywiadach twierdził, że jest po prostu rzemieślnikiem, a fałszerstwo to jego forma sztuki.

Przez lata przebywał w więzieniu, gdzie zyskał swój pseudonim od jednego z najsłynniejszych malarzy. Pomimo surowych wyroków, nigdy nie żałował swoich wyborów. Ta opowieść to przypowieść o talencie, który nie znalazł legalnego ujęcia. Opowiada o człowieku, który czuł, że musi łamać prawo, aby zrealizować się artystycznie.

„Matejko” był mistrzem w swoim fachu. Choć jego umiejętności służyły przestępstwu, jego losy pokazują, jak pasja i dążenie do perfekcji mogą przybierać różne formy. Nęcka zmarł w 2012 roku, zabierając ze sobą sekrety swojego kunsztu.

Jego postać wciąż budzi zainteresowanie, stanowiąc fascynujący rozdział w dziejach polskiej kryminalistyki. To przykład tego, jak wielki dar można wykorzystać w niewłaściwy sposób.

Konferencja w Abbeville - opowieść o złamanym obietnicach

W historii są chwile, które bolą, a jednocześnie dają lekcję na przyszłość. Jedną z takich opowieści jest historia konferencji w Abbeville, która odbyła się 12 września 1939 roku.

To była tajna narada, w której wzięli udział brytyjski premier **Neville Chamberlain** i francuski **Édouard Daladier**. Celem spotkania było ustalenie strategii wobec ataku Niemiec na Polskę. Niestety, postanowienia, które tam zapadły, były brzemienne w skutkach dla naszego kraju.

Alianci podjęli decyzję o niepodejmowaniu generalnej ofensywy na froncie zachodnim, ograniczając się do „dziwnej wojny”, czyli biernej postawy. Złamali tym samym wcześniejsze obietnice.

śniejsze zobowiązania, pozostawiając Polskę na pastwę losu.

To było bolesne przypomnienie o tym, że w wielkiej polityce sojusze są często ulotne, a obietnice - puste.

Geniusz Maczka i ironia historii

I tu właśnie historia serwuje nam gorzką, ale jednocześnie inspirującą ironię. Pięć lat później, we wrześniu 1944 roku, miasto Abbeville zostało wyzwolone.

Żołnierze 1. Dywizji Pancernej, dowodzonej przez genialnego dowódcę – **generała Stanisława Maczka**. Polacy, których porzucano w potrzebie, wrócili jako zwycięzcy, by wyzwolić miasto, w którym podjęto decyzję o ich porzuceniu.

Jest to nie jedyny w historii dowód na to, że prawdziwy talent i honor zawsze znajdują drogę do zwycięstwa.

Podobnie jak Zdzisław Nęcka, o którym wspominałem wcześniej, generał Maczek był mistrzem w swoim fachu.

Obaj posiadali niezwykły talent, ale wykorzystali go w zupełnie inny sposób. O ile Nęcka, artysta, skierował swój talent w stronę fałszerstwa, używając go do oszukiwania i niszczenia, o tyle Maczek, dowódca, wykorzystał swój geniusz w szlachetnym celu.

Jego strategiczne myślenie, odwaga i zdolności przywódcze przyczyniły się do zwycięstwa, a jego żołnierze stali się legendą.

To on poprowadził ich do walki, w której pokazali, że mimo porażki w 1939 roku, wciąż są gotowi walczyć o wolność.

Zdolności, które inspirują

Zarówno Nęcka, jak i Maczek, pokazują, jak wielki potencjał drzemie w człowieku. Różnica polega na tym, że jeden użył go, aby upodobać coś fałszywego do prawdy, a drugi, aby walczyć o prawdziwe wartości.

W Abbeville, pod dowództwem Maczka, talent dowódcy spotkał się z żołnierskim honorem i determinacją. Rezultatem było nie tylko militarne zwycięstwo, ale także symboliczny triumf polskiej godności.

To historia, która uczy, że prawdziwy talent, tak jak ten, którym dysponował generał Maczek, jest siłą, która potrafi zmienić bieg historii na lepsze, nawet w najbardziej beznadziejnych sytuacjach.

Bartosz Drajling
Finanzdienstleistungen
Berlin-Wilmersdorf
T: 01511 8666 445
F: 030 92109905
M: drajling.finanz@web.de

Oferujemy **szybkie terminy!**

Rozmowa z adwokatem odbywa się zawsze w języku polskim

- **PRAWO KARNE**
- **PRAWO CYWILNE**
- **PRAWO RODZINNE**
- **PRAWO DROGOWE**
- **PRAWO BUDOWLANE**

Tel. Nr. **030 48 82 57 48** | **+49 176 7311 2026**
www.polski-adwokat-berlin.de

Nürnberger Straße 49, 10789 Berlin, U-Bahnhof: Kurfürstendamm lub Wittenbergplatz

KANCELARIA ADWOKACKA LUIZA A. KIJOWSKA

Adwokat
 Fachanwältin für Verkehrsrecht
 Kurfürstenstraße 23
 10785 Berlin

Tel.: 030 - 311 66 92 - 6
 Fax: 030 - 311 66 92 - 7
 Mobil: 0178 - 197 90 53

info@ra-kijowska.de
www.ra-kijowska.de

Służę Państwu z pomocą:

- prawo ruchu drogowego

Regulacja wypadków w Polsce i w Niemczech według prawa Unii Europejskiej.

- prawo rodzinne

- prawo cywilne

- **prawo karne i wykroczeń**
 (Ogólne prawo karne, o charakterze seksualnym, narkotyków i nieletnich.)

Mecenas Kijowska rozmawia po polsku i niemiecku.

np

Rechtsanwältin
 NATALIA M. POSPIESZNA

- PRAWO RODZINNE, ROZWODY
- PRAWO DROGOWE I KARNE
- PRAWO GOSPODARCZE, WINDYKACJA
- PRAWO UMÓW, ODSZKODOWANIA
- NAJEM I NIERUCHOMOŚCI

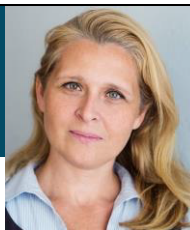
+49 (0) 163 9287 373

Kluckstr. 36 · 10785 Berlin · T +49 (0) 30 / 629 330 44
 F +49 (0) 30 / 629 330 440 · office@np-law.de · www.np-law.de

Monika Gdaniec

Adwokat
 Fachanwältin für Familienrecht
 Specjalistka do spraw rodzinnych

Porady i reprezentacja w sprawach prawa rodzinnego i prawa przemocy domowej:

- separacja
- rozwód
- mieszkanie małżeńskie
- podział majątku
- alimenty separacyjne
- przemoc domowa
- władza rodzicielska
- ustalenie widzeń z dziećmi
- ustalenie i podważenie ojcostwa
- ustalenie miejsca zamieszkania dziecka
- alimenty dziecięce i dzieci pełnoletnich
- porwanie dziecka przez rodzica

Nürnberger Straße 24A
 10789 Berlin

www.gdaniec.eu
kanzlei@gdaniec.eu

Telefon: 030/ 397 28 682
 Fax: 030/ 397 28 683
 WhatsApp: 01515 29 00 995
 Facebook:
 Adwokat Monika Gdaniec

UWAGA! Nowy adres!

Stefan Nowak
 mecenas

Specjalista prawa rodzinnego

- uznany przez izbę adwokacką specjalista prawa rodzinnego
- wieloletnie doświadczenie w problemach z Jugendamten
- rozwody, alimenty, władza rodzicielska, kontakty z dziećmi itp.

UWAGA! Nowy adres!

Bergmannstr. 103, 10961 Berlin

Tel.: **+4930 / 611 33 14**, Mobil: **0177 888 76 03**

Fax: **+4930 / 611 19 05**

E-mail: stefan.nowak@t-online.de

KAMIL KUBITZ

ADWOKAT - RECHTSANWALT

Mówimy po polsku

Świadczymy usługi prawne w języku polskim w zakresie:

prawa pracy, w tym szczególnie:

- wypowiedzenie umowy o pracę
- świadectwo pracy
- odprawa/odszkodowanie (Abfindung)
- leasing pracowników (Arbeitnehmerüberlassung)
- płaca minimalna
- napomnienie (Abmahnung)
- wynagrodzenie
- wynagrodzenie w okresie chorobowym

Doradzamy Państwu w dziedzinach prawa oraz reprezentujemy przed sądami i urzędami.

Kamil Kubitz
Rechtsanwalt/Adwokat

Wittenbergplatz 2
10789 Berlin
Tel.: 030/236377221
Fax: 030/236377269
E-Mail: kamilkubitz@aol.com

Kancelaria prawna Jhb.legal

Prawnicy specjalizujący się w prawie karnym

Od ponad 15 lat

Specjalizacja: prawo karne,
prawo karne skarbowe,
prawo cywilne, prawo pracy

Kontakt:

E-Mail: kontakt@jhb.legal

Internet: jhb.legal

Telefon: polski/rosyjski 0157/37541355

Andreas Junge,
Adwokat

Rechtsanwaltskanzlei

Grażyna Jopek

Rechtsanwältin i Radca prawny

Masz problemy prawne w Niemczech lub w Polsce?

Porady i obsługa prawna na gruncie prawa niemieckiego i polskiego
Reprezentacja przed sądami w Niemczech i w Polsce

Prawo cywilne (nakaz zapłaty)
rodzinne (rozwoły, alimenty)
spadkowe (testamenty, zachowek)
odszkodowania, prawo najmu
prawo karne, drogowe

Müllerstr. 156 A, 13353 Berlin
U-Bahn: Leopoldplatz
☎ 030 / 547 37 078
Mobil: 01791295896
gjopek@web.de

ANWALTSKANZLEI STEFAN SLABIK

PORADY W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

Szczególnie w kierunkach prawnych:

- PRAWO CYWILNE OGÓLNE - ALLGEMEINES ZIVILRECHT
- PRAWO PRACY - ARBEITSRECHT
- PRAWO CYWILNE I KARNE - DROGOWE -
VEHRKEHRSSZIVIL- UND VEHRKEHRSSTRAFRECHT
- PRAWO UBEZPIECZENIOWE - VERSICHERUNGSRECHT

www.advocat-slabik.de

Adwokat Slabik mówi po polsku!

MOTZENERSTR. 51, 12277 BERLIN

W pobliżu S-Bahn S-2

Stacja Schichauweg ca. 300 m

Tel.: 030 / 72 0192 88

Fax: 030 / 72 0192 89

Mobil: 0179 / 395 03 27

e-mail: Raslabik@t-online.de

Esther Anna Watorowski Rechtsanwältin

Konsultacje i reprezentacja przed
sądami i urzędami na terenie Niemiec w
języku niemieckim i polskim w zakresie

prawa pracy i online biznesu

- nieprawidłowe wypowiedzenia
umów o pracę
- odszkodowania (Abfindungen)
- upomnienia (Abmahnungen)
- leasing i delegacja pracowników,
n.p. w branży opieki nad seniorami
- sprzedaż produktów i usług online

Nie wahaj się
porozmawiać z
Twoim
adwokatem.

Zarezerwuj termin
telefonicznie lub
online.

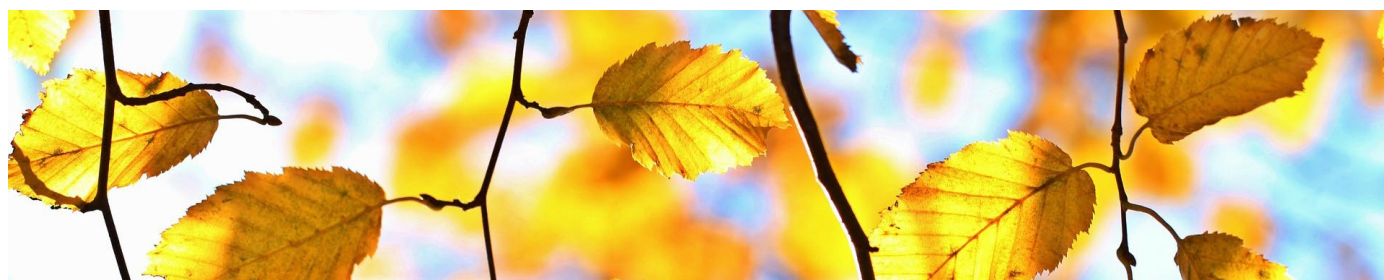
Kurfürstendamm 37, 10719 Berlin

Tel.: +49 (0)30 8170 28 32; Mobil: +49 (0) 163 47 63 758

E-Mail: info@eaw-recht.de

eaw.

www.eaw-recht.de

Rechtsanwalt & Strafverteidiger**- Adwokat & obrońca karny -**

Kurfürstendamm 152, 10709 Berlin

Tel.: 030 - 80 96 26 31

Mec. Bartłomiej Kononowicz (U7: Adenauerplatz)

- Prawo karne (główna działalność)
- Prawo drogowe (wypadki etc.)
- Prawo rodzinne (rozwoły)
- Prawo cywilne (nakazy zapłaty etc.)

Porady w języku polskim i niemieckim

Fax: 030-80 96 26 32 Mobil: 0163 - 384 80 96

E-Mail: ra@kononowicz.de Internet: www.kononowicz.de

Rechtsanwaltskanzlei
in Kooperation (keine GbR)Rechtsanwalt
Tomasz Kochanowski

Steuerberatungskanzlei

Steuerberaterin Dipl. Kffr.
Katarzyna Kochanowska

Specjalizacja

- * Prawo Karne
- * Prawo Pracy
- * Prawo Podatkowe
- * Obsługa Spółek
- * Prawo Rodzinne

E-Mail: kanzlei-kochanowski@t-online.de

Specjalizacja

- * zakładanie firm i spółek
- * pełna obsługa podatkowa i księgowa
- * profesjonalne doradztwo podatkowe z uwzględnieniem międzynarodowego prawa podatkowego

E-Mail: stb@kochanowska.de

Hohenzollerndamm 61, 14199 Berlin;

Tel.: 81 82 0003; Fax.: 81 82 0004

Sprechzeiten: Mo., Di., Do. 09:00 – 18:00, Mi. 09:00 – 16:00, Fr. 09:00 – 14:00

KANCELARIA ADWOKACKA

Rok założenia 2003

Peter Kupisz

Kompetentna opieka prawna jest drogą do sukcesu

Oferuję rzetelne porady oraz opiekę prawną
w języku polskim i niemieckim
w następujących dziedzinach prawa:

- prawo karne i drogowe
- prawo rodzinne
- prawo pracy
- prawo gospodarcze

Peter Kupisz

biuro:

Blumenstr. 49, 10243 Berlin
(nahe Alexanderplatz
am U-Bhf. Strausberger Platz)

tel.: 030 68 23 11 07

fax: 030 68 23 11 08

kom. 0163/ 53 494 53, e-mail: kupisz@gmx.de, www.kupisz.de

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**Ewa Golabek-Alberth**

Wszystkie tłumaczenia, krótkie terminy

tel.: 030 814 93 668 kom. 0152 226 79 474

fax: 030 21978655 golabek-alberth@vodafone.de

Braunschweiger Str. 50, 12055 Berlin, S/U Neukölln

Zygmunt J. PiątosaTłumacz przysięgły języków niemieckiego i polskiego
Teksty ekonomiczne, techniczne, prawne, dokumenty**Tłumaczenia ważne także w Polsce !**

Tel. (030) 262 68 04, Fax (030) 261 27 69

Mobil (0172) 30 78 355

Zygmunt@compuserve.com

14197 Berlin-Wilmersdorf, Johannisberger Str. 41A

POLSKI**NIEMIECKI****ANGIELSKI****mgr RENATA LEHMANN****TŁUMACZKA PRZYSIĘGŁA**

Tel. 498 71 890, 0179/15 888 54

Hausotterstr. 31 A, 13409 Berlin

Berlin-Reinickendorf (U 8)

U-Bhf. Franz-Neumann-Pl.

Fax: 684 68 43, mail@poldienst.de

Waldemar Maluński - tłumacz przysięgły jęz. niemieckiegoPo uzgodnieniu terminu niektóre tłumaczenia wykonuję na poczekaniu:
akty urodzenia, małżeństwa itp., zaświadczenia do ślubu!**Biuro: Emmentaler Str. 95, 13409 Berlin-Reinickendorf**

Dojazd do Residenzstraße/Emmentaler Straße: U8, Bus 122 i 125

Tel.: (030) 57798194; tel. kom.: 0162 917 96 98; e-mail: info@maluski.de

TŁUMACZKA PRZYSIĘGŁA**Dorota Blüm-Artus****+49 172 16 878 16**

Hessenring 11, 12101 Berlin-Tempelhof Nord

Podróbki ubrań, butów i perfum – jak wygląda rynek fałszywek i jak detektywi walczą z tym procederem

Fałszywki – problem, który dotyka każdego

Dziś fałszuje się niemal wszystko. Na pierwszy rzut oka podróbki wyglądają niemal identycznie jak oryginał. Różnica? Cena i jakość. Tam, gdzie oryginał kosztuje kilkaset złotych, podróbka potrafi kosztować 70–100 zł.

Czy to kusząca okazja? Niestety, nie. To nie tylko strata pieniędzy, ale też realne zagrożenie dla zdrowia – perfumy, proszki do prania czy kosmetyki z nieprzebadanym składem mogą wywoływać alergie skórne i wziewne. Poza tym, aby osiągnąć satysfakcjonujący efekt, trzeba używać większej ilości produktów. Podrabiane buty często dają radość z użytkowania tylko przez dwa tygodnie, po czym rozklejają się, pokazując, że oszczędność była pozorna.

Według danych, co roku aż 6–7% importu do Europy stanowią towary podrobione. Polska i Niemcy to jedne z głównych rynków zbytu i tranzytu. Przyczyną jest m.in. lokalizacja – niemieckie porty obsługują kierunki azjatyckie, a Polska, ze względu na sąsiedztwo Ukrainy i trwającą tam wojnę, boryka się z utrudnieniami w funkcjonowaniu przejść granicznych, w tym tranzytu kolejowego (obecnie częściowo wstrzymanego).

Co najczęściej jest podrabiane?

Z naszego doświadczenia wynika, że rynek fałszywek dominuje kilka grup produktów:

- **Buty sportowe** – absolutny numer jeden. Sneakersy marek takich jak Nike, Adidas, New Balance czy Yeezy.
- **Ubrania streetwearowe** – bluzy, koszulki i spodnie z charakterystycznymi logotypami.
- **Perfumy** – Chanel, Dior, Armani, Paco Rabanne, Hugo Boss. Na rynku pojawiły się także podróbki perfum arabskich producentów.
- **Torebki i akcesoria premium**
- **Odzież dziecięca**

To jednak nie wszystko. W naszej pracy spotykamy także podrabiane: proszki do prania, cukier, słodycze, zabawki, wyroby wykorzystywane w produkcji wędlin, alkohole i papierosy, leki. Lista jest długa i stale się rozszerza – codziennie pojawia się nowy pomysł na fałszywy produkt.

Przykłady z życia

Niemcy – Niedersachsen

Producent wędlin używał wysokiej jakości surowców. Ze względu na obowiązującą tajemnicę handlową nie możemy ujawnić jego nazwy. Rynek podróbek szybko zauważył okazję do zysku i wkrótce produkt został podrobiony i wprowadzony do sprzedaży. Obniżona jakość wyrobu i liczne reklamacje spowodowały wszczęcie procedury wyjaśniającej. Szybka reakcja właściciela i współpraca z biurem detektywistycznym pozwoliły ustalić źródło problemu. Straty sięgnęły kilkuset tysięcy euro.

Polska, okolice Warszawy

Sklep z oryginalnymi ubraniami renomowanych marek na pierwszy rzut oka wydawał się legalnym podmiotem. Nasza czujność nie została usłonna – kilkutymgodniowa obserwacja przyniosła oczekiwany efekt. Za drewnianymi schodami odkryto wejście do magazynu, w którym znajdowały się podrobione ubrania, buty i torebki. Straty dla producentów oszacowano na kilka milionów złotych. Sprzedawca pobierał od klientów opłatę za oryginał, sprzedając w rzeczywistości podróbkę.

Jak działają fałszerze produktów?

- **Źródła produkcji** – Chiny, Turcja i Wietnam to najwięksi dostawcy. Produkty trafiają do Europy w kontenerach oznaczonych jako „odzież” czy „akcesoria”. Często są to produkty bez znaków towarowych, które na miejscu w Polsce są „korygowane” – doszywa się metki i nanosi logo.
- **Dystrybucja** – towar trafia do hurtowni, bazarów, sklepów i internetu, czasem w ukrytych magazynach. Coraz częściej sprzedaż odbywa się przez media społecznościowe, a dystrybutorzy organizują swoje mini-aukcje.
- **Legalizacja towaru** – fałszywe faktury, fikcyjne spółki, a czasem „przemieszanie” podróbek z oryginałami, by utrudnić wykrycie.
- **Szybkość działania** – podróbki pojawiają się na rynku dosłownie kilka dni po premierze oryginału. Im szybciej trafią do odbiorcy, tym większy zysk generuje operacja.

Dlaczego rynek fałszywek się rozwija?

Najważniejszym powodem są ogromne zyski. Fałszowanie produktów jest stosunkowo łatwe, a sfalszowane towary trudne do odróżnienia dla laika. Klient przyciągany jest atrakcyjną ceną i często nieświadomie kupuje „tańsze wersje” znanych marek, myśląc, że trafił na okazję.

Rola biura detektywistycznego

Działania detektywistyczne są wieloetapowe i dyskretne. Skuteczność zależy od precyzyjnego planu – często nie chodzi o pojedynczy przypadek, lecz o całą sieć powiązań:

- **Monitoring rynku** – analiza aukcji, ogłoszeń, mediów społecznościowych i stron sklepów internetowych.
- **Zakupy sprawdzające** – detektywi ku-

pują podejrzanе produkty, aby zebrać dowody.

- **Śledzenie łańcucha dostaw** – dotarcie do hurtowni i magazynów, w których składowane są podróbki.
- **Współpraca z organami ścigania** – przekazywanie kompletnych materiałów umożliwiających wspólne zajęcie towaru.
- **Raporty i dokumentacja** – przygotowanie szczegółowych analiz dla producentów, które mogą służyć w dochodzeniu roszczeń w sądzie.

Skuteczność

Z doświadczenia wiemy, że udział detektywów w takich sprawach zwiększa szansę na powodzenie nawet kilkukrotnie. Organy ścigania często nie mają możliwości prowadzenia długotrwałych obserwacji – tutaj wkraczamy my. Dzięki temu udało się nie tylko zlikwidować punkt sprzedaży, ale także rozpracować całą sieć dystrybucji.

Dlaczego ta walka ma sens?

- **Chroni zdrowie klientów** – podrabiane perfumy, leki, chemia czy odzież często nie spełniają żadnych norm.
- **Chroni gospodarkę** – straty producentów liczone są w miliardach euro rocznie.
- **Buduje świadomość** – pokazuje, że warto sprawdzać źródło zakupów i nie ufać „super okazjom”, które często kończą się rozczarowaniem.

Podsumowanie

Podróbki to nie tylko „tanie alternatywy” – to realne zagrożenie i część dużego, międzynarodowego procederu. Każdy zakup fałszywki wspiera nieuczciwy handel i naraża konsumenta na straty. Dzięki pracy detektywów coraz częściej udaje się nie tylko przechwycić nielegalny towar, ale też rozbić całe sieci przestępcze.

Nasze biuro detektywistyczne oferuje kompleksowe wsparcie – od monitoringu rynku, przez działania operacyjne, aż po współpracę z organami ścigania i przygotowanie dokumentacji dowodowej. Jeśli zauważyłeś problem z podróbkami lub masz podejrzenia co do legalności produktów, skontaktuj się z nami – chętnie pomożemy rozwiązać Twój problem.

DETEKTYW DOMANSKI PL Sp. z o.o.

ul. Juliana Bartoszewicza 1C/49
00-337 Warszawa
e-mail: detektywdomanski@gmail.com
www.detektywdomanski.pl
Tel. 0048 517 148 794

DETEKTEI-DOMANSKA

Bessemerstraße 82
12103 Berlin
Tel: 0049 157 843 983 28
mailto:detektivdomanski@yahoo.de
www.detektivdomanski.de

Michał Wołoszyn*Twój zaufany partner w zakresie ubezpieczeń*

- **Ubezpieczenia:**
Prywatne i Firmowe
- **Nieruchomości**
- **Ubezpieczenia:**
Pochowkowe
- **Pomagam**
w wypełnianiu
dokumentów
urzędowych

Dowiedz się więcej o innych korzyściach od wieloletniego doradcy/brokera ubezpieczeniowego, aktywnego od 1985r., pana Michała Wołoszyna pod adresem mw@javo-versicherungsmakler.de lub pod numerem tel. **0049 (0) 174-6814762**.

Tworzenie majątku dla przyszłych pokoleń.

JaWo-Versicherungsmakler GmbH

10709 Berlin, Ballenstedter Str. 11a

Tel.: 030-23635029, Fax.: 030-30104167,

E-mail: mw@javo-versicherungsmakler.de

GF: Evaldas Vaitkunas

Ubezpieczenia, Bankowość, Nieruchomości
Sebastian Drag - 21 lat działalności

Professional Bachelor for Financial Consulting (CCI)

Oferuję:

- **sprzedaż, kupno mieszkań / domów na terenie całych Niemiec**
- **kredyty na mieszkania własnościowe lub domy**
- doradztwo finansowe oraz wszystkie ubezpieczenia prywatne i firmowe
- ubezpieczenia samochodowe - uznajemy wszystkie zniżki z Polski!
- DKV Zahnzusatzversicherung - korzystne ceny - aż do 100% pokrycia rachunku

Lucy-Lameck-Straße 22/23 • 12049 Berlin
www.sebastian.drag.ergo.de

Tel.: 030 / 629 843 69 • mobil: 0163 / 31 32 875
e-mail: sebtermin@gmail.com

Allianz

Zapamiętaj, tylko u nas:

- bezpłatne doradztwo
- ubezpieczysz swoje auto korzystnie i tanio
- akceptujemy polskie zniżki
- obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne
- oferujemy inne atrakcyjne ubezpieczenia

Claudia Podmokly
i Matthias Podmokly

Emmentaler Str 56, 13407 Berlin

E-Mail: claudia.podmokly@allianz.de

E-Mail: matthias.podmokly@allianz.de

Tel.: **0162 4363313**

VIO BAU SERVICE

Polskie Biuro Rachunkowe w Berlinie

Vio Bau Service GmbH

Röblingstraße 152-154 • 12105 Berlin

Rejestracja i prowadzenie działalności gospodarczej:

- rejestracja jednoosobowej działalności gospodarczej Gewerbe
- pomoc w rejestracji spółek GbR, GmbH
- rejestracja polskich firm budowlanych
- Steuernummer
- Freistellungbescheinigung
- adres korespondencyjny dla firm
- prowadzenie księgowości
- rozliczenia podatkowe
- rozliczenia wynagrodzeń

Pomoc w sprawach urzędowych
(wypełnianie wniosków, pisanie odwołań)

- Jobcenter
- Arbeitsamt
- Kindergeld
- Elterngeld
- Wohngeld

Ubezpieczenia zdrowotne, OC, rentowe i inne.

Zakładanie kont bankowych

Skontaktuj się

030 252 061 83

0157 549 116 91

viobauservice@gmx.de

www.officeviobauservice.de

Od 1880 roku na rynku niemieckim

RheinLand

VERSICHERUNGEN

Marek Seruga

Doradca Ubezpieczeniowy dla polskich klientów

Ubezpieczenia samochodowe

- PKW, LKW, eVB Nummer
- uznajemy wszystkie zniżki z Polski
- specjalna klasyfikacja dla młodych i nowych kierowców 75%/60%

Prywatne ubezpieczenia osobowe

- mieszkaniowe, na dom, mienia i od nieszczęśliwych wypadków

Prywatne ubezpieczenia emerytalne i na życie

- Lebensversicherung/ Sterbegeldversicherung
- Rentenversicherung/ Riester Rente itp.

Ubezpieczenia firmowe, ubezpieczenia od ochrony prawnej, prywatne i państwowe kasy chorych

e-mail: marek.seruga@rheinland-versicherungen.de

Versicherungsfachmann (IHK)

Tel.: **030/ 5165229-0**

Mobil: **0179/ 70 20 572**

Fax: **030/ 5165229-29**

1. Am Müggelpark 25
15537 Gosen-Neu Zittau

2. Warschauer Str. 70
10243 Berlin

„NASZE POLSKIE BIURO“ rok założenia 2004

GEWERBEVERWALTUNG BÜROSERVICE

Serwis biurowy, adres do korespondencji, Gewerby bez stałego meldunku w Niemczech, formalności urzędowe, meldunkowe, JobCenter, Arbeitsamt, pisanie podań i odwołań, współpraca z niezależnymi biurami księgowymi i adwokatami, dostęp do wszelkich formularzy urzędowych, przepisów unijnych, Kindergeld, pisanie i archiwizacja rachunków dla „Gewerbowców”, ubezpieczenia.

Barfussstraße 11 13349 Berlin/Wedding Piotr Brzezinski Bus 120 U-6 Rehberge
Tel.: 030/77006344 • 030/239 16 284 • Kom.: 0176/49127482 • Fax: 030/23916283
naszebiuro@onet.pl

GEWERBE, SERWIS BIUROWY, KSIĘGOWOŚĆ, SPRAWY URZĘDOWE, JOB-CENTER, UBEZPIECZENIA

Oferujemy pomoc przy
rejestracji i prowadzeniu DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (bez konieczności stałego zameldowania w Niemczech)
ADRES KORESPONDENCYJNY dla firm
prowadzeniu pełnej KSIĘGOWOŚCI
zakładaniu KONTA BANKOWEGO
zameldowaniu w IHK, HANDWERKSKAMMER
sprawach związanych z JOB-CENTER i AGENTUR FÜR ARBEIT
uzyskiwaniu KINDERGELD, ELTERN GELD, GRUNDSICHERUNG
ubezpieczeniach zdrowotnych - KRANKENVERSICHERUNG
umowach GAZ, PRĄD, TELEFON, ...
POŚREDNICTWO PRACY

WESOŁOWSKI
UNTERNEHMENSBERATUNG
BÜROSERVICE

Augustastraße 1
12203 Berlin, Lichterfelde

+49 (0) 152 553 349 41
www.polskiserwis.de
kontakt@polskiserwis.de

POMOC W ZAKŁADANIU I PROWADZENIU FIRM [również dla osób bez meldunku]

- ROZLICZENIA PODATKOWE DLA FIRM I OSÓB PRYWATNYCH
- KORESPONDENCJA URZĘDOWA
- WYPEŁNIANIE FORMULARZY
- KINDERGELD
- UBEZPIECZENIA

SZYBKO • KOMPLEKSOWO • PRZYSTĘPNA CENA

tel. +49 30 600 594 34 DE
tel. +48 717 230 474 PL
fax: +49 30 657 099 45

info@daniel-kanzlei.de
www.daniel-kanzlei.de

GODZINY OTWARCIA Hertzbergstr.20
pn.-czw. 10:00-20:00 12055 Berlin - Neukölln
piątek nieczynne

PUNKTY OBSŁUGI KLIENTA W POLSCE

59-900 ZGORZELEC ul. Lubańska 10e/8 +48 756 138 953	69-100 SŁUBICE Aleja Niepodległości 24B/1 +48 957 377 535	71-424 SZCZECIN ul. Janosika 17 +48 914 040 066
GODZINY OTWARCIA pn.-pt. 8:00-16:00	GODZINY OTWARCIA pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00 czw. 10-18	GODZINY OTWARCIA pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00 czw. 10-18

Steuerkanzlei

Dr. Robert Józwiak
Steuerberater

- pełna pomoc podatkowo-księgowa
- doradztwo podatkowe w zakresie międzynarodowego prawa podatkowego
- obsługa polskich podmiotów gospodarczych świadczących usługi na terenie Niemiec
- reprezentacja przed niemieckimi sądami finansowymi

	Bürozeiten:
Rabenstr.35, 13505 Berlin	Montag 08.00 – 16.00 Uhr
Tel.: (+4930) 431 36 25	Dienstag 08.00 – 16.00 Uhr
Fax: (+4930) 554 73 706	Mittwoch geschlossen
E-Mail: stb@jozwiak-berlin.com	Donnerstag 08.00 – 16.00 Uhr
	Freitag 08.00 – 16.00 Uhr

J.N. Büroservice Berlin

Sprawy urzędowe - Agentur für Arbeit / Familienkasse / Gewerbeamt / Bürgeramt / Job Center / Wnioski / Odwołania / Tłumaczenia / Prowadzenie rachunków małych firm / Gewerbe bez stałego meldunku

Jarosław Nowakowski
Dipl.-Kfm

e-mail:
jaroslaw@nowakowski-privat.de
Tel/Fax.: 030 398 84 670
Mobil: 0151/ 17890903

Twój Partner od ubezpieczeń, inwestycji i emerytury.

Wir beraten Sie gern:

LVM-Versicherungsagentur
Sylwia Grunt-Funke
Weimarer Straße 26, 10625 Berlin
Telefon 030 13886222
Mobil 0177 6057818
info@grunt.lvm.de, grunt.lvm.de

„Gertzen - Consulting“ Ewa Gertzen

Niemżliwe umożliwiam! Od Gewerby po Jobcenter!!!

Pomagam: w załatwieniu formalności urzędowych
wypełniania dokumentów
prowadzenia korespondencji
Godziny otwarcia: 10.00 - 18.00
Tauernallee 63, 12107 Berlin Mariendorf
E-Mail: ewa.gertzen@hotmail.de
Nowy numer.: 0152-08 21 59 73

Od ponad 20 lat Księgowość, Porady, Kursy,...

- organizacja pomieszczeń, adresu,...
- Arbeitsamt: Einstiegsgehalt, Anlage EKS,...
- sprawy urzędowe, Businessplan,...
- też przy współpracy z Steuerberaterem.

Robert Koszewski Dipl. Betriebswirt
Pannwitzstr. 42a, 13403 Berlin,
e-mail: koszewski@web.de,
Tel.: 030/413 78 91, 0171 570 52 44

Połączenie: S8- Eichborndamm,
U8- Rathaus Reinickendorf lub Bus - 221

Co jest ważne dla sprzedającego nieruchomości w Niemczech?

Sprzedaż nieruchomości jest zawsze bardzo ważnym krokiem i warto się do niej dobrze przygotować. Ważne jest nie tylko przygotowanie mieszkania na sprzedaż, ale także dopełnienie wszelkich formalności.

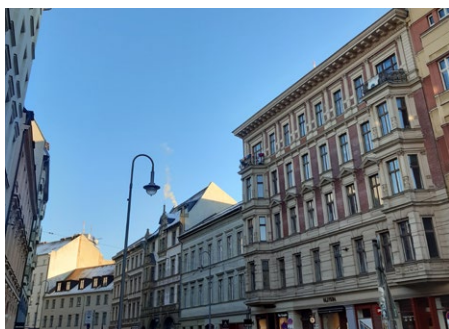
Jeżeli chcemy sprzedać dom lub mieszkanie po pierwsze warto przygotować komplet dokumentów, których będzie potrzebował kupujący. Co zrobić, jeżeli nie mamy ich wszystkich? Warto jest skontaktować się z pośrednikiem nieruchomości, który pomoże nam zorganizować wszystkie niezbędne dokumenty. Klient, który nie ma na co dzień do czynienia z handlem nieruchomościami, nie ma świadomości, jak duża wiedza jest potrzebna, by sprzedać dom. Sporządzenie dobrej oferty, która posłuży szybkiej sprzedaży jest kluczowa. Na co zwrócić uwagę podczas pracy z pośrednikiem nieruchomości?

KROK 1 - SPOTKANIE Z POŚREDNIKIEM NIERUCHOMOŚCI

Każdą współpracę warto rozpocząć dłuższą rozmową. Można na przykład spytać się, jakie doświadczenie ma dana osoba i czy należy do Niemieckiego Związku Pośredników Nieruchomości. Po niemiecku IVD, czyli Immobilienverband Deutschland, jest to stowarzyszenie zrzeszające maklerów, rzeczoznawców i zaradców nieruchomości. Pośrednicy, którzy działają w Związku Nieruchomości mają obowiązek rozwijania się i kształcenia się, co znaczy, że są na bieżąco z zagadnieniami związanymi z branżą.

Pierwsze spotkanie zazwyczaj odbywa się w nieruchomości, którą chcesz sprzedać. W ten sposób pośrednik może ją bezpośrednio zobaczyć i ocenić, a także zrobić zdjęcia, które będą potrzebne mu do dalszej wyceny nieruchomości. W czasie spotkania dobrze jest porozmawiać na temat oczekiwań jakie mamy, na przykład w jakim czasie chcemy sprzedać nieruchomość.

Spotykając się z moim klientem na pierwszym spotkaniu zawsze analizuję niezbędną do sprzedaży dokumentację. Mówię, czego bra-

kuje, a także, gdzie można je dostać. Czasami musimy przygotować się na to, że dostanie informacji od archiwum budowlanego może potrwać nawet kilka miesięcy. Następnie zbieram wszystkie informacje techniczne potrzebne do zrobienia oferty, takie jak metraż, pomieszczenia przynależne, wysokość opłat i inne.

KROK 2 - WYCENA NIERUCHOMOŚCI I PUBLIKACJA OFERTY

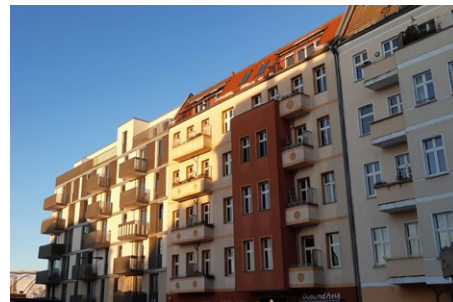
Po spotkaniu pośrednik nieruchomości powinien przygotować wycenę i przedstawić nam strategię sprzedaży nieruchomości. Określenie ceny nieruchomości jest bardzo ważne w procesie sprzedaży nieruchomości. Dlaczego powinna zrobić to profesjonalna osoba? Ponieważ po pierwsze nie tylko dobrze zna rynek nieruchomości, ale uwzględni także bieżące ceny na rynku w Niemczech. Z badań wynika, że właściciele zazwyczaj zawyżają cenę nieruchomości, przez co trudniej ją sprzedać.

Kolejnym krokiem jest porozmawianie o warunkach współpracy. W Niemczech, aby pośrednik mógł pomóc nam w sprzedaży nieruchomości musi mieć z nami podpisaną umowę. Aby ułatwić pracę z polskimi klientami przetłumaczyłam umowę współpracy na język polski, aby każdy wiedział dokładnie na jakich warunkach będziemy współpracować.

Po podpisaniu umowy pośrednik tworzy ofertę nieruchomości. Ważnym punktem jest przedstawienie oferty w ciekawy i korzystny sposób. Warto pamiętać, że klient kupuje oczami i dlatego wielką uwagę przykładam do tego, by zdjęcia mieszkania były ciekawe i w jak najlepszym świetle pokazywały mieszkanie. Gotowa oferta powinna zostać opublikowana na najbardziej popularnych portalach ogłoszeniowych w Niemczech, a także wysłana do bazy potencjalnych klientów. Dodatkowo agenci nieruchomości będący we wspomnianym Stowarzyszeniu Pośredników Nieruchomości mają możliwość wysłania oferty do innych biur nieruchomości. Oznacza to w praktyce, że Twój pośrednik nieruchomości będzie koordynatorem współpracy z innymi biurami nieruchomości, które mogą mieć potencjalnego klienta. A Ty unikniesz telefonów od innych biur nieruchomości.

KROK 3 - PREZENTACJA NIERUCHOMOŚCI

Jako agent nieruchomości w Berlinie, umawiam się często na spotkania z klientami w różnych porach dnia, od wczesnego rana

do późnego wieczoru, a także w weekendy. Nie musisz uczestniczyć w tych spotkaniach. Zatrudniając pośrednika na pewno zaoszczędzisz swój czas, a ja zajmę się pokazaniem nieruchomości, przekazaniem informacji i przyjęciem od klienta oferty kupna.

KROK 4 - NEGOCJACJE I PRZYGOTOWANIE TRANSAKCYJ

Bardzo ważnym elementem sprzedaży są negocjacje. Przeprowadzę za Ciebie negocjacje na najwyższym poziomie, uwzględniając w nich Twój interes i na bieżąco informując Cię o postępach. O tym, że moje działania są skuteczne potwierdza wysoki próg sprzedaży domów i mieszkań w Berlinie. Ostateczna decyzja o przyjęciu lub odrzuceniu oferty kupna nieruchomości należy zawsze do Ciebie. W momencie, gdy zaakceptujesz cenę i pozostałe warunki sprzedaży, trzeba przygotować niezbędne dokumenty do sprzedaży.

KROK 5 - SPRZEDAŻ I PRZEKAZANIE NIERUCHOMOŚCI

Ważne jest, żeby pośrednik nieruchomości towarzyszył Ci podczas całego procesu transakcji. Do tej pory pośrednik mógł być obecny, także u notariusza. Obecnie ze względu na obostrzenia pandemiczne nie jest to czasami możliwe.

Po zakończeniu formalności i rozliczeniu płatności umówionej ceny, pozostanie jeszcze tylko spisać protokół zdawczo-odbiorczy i przekazać nieruchomość nowemu właścicielowi.

Wybór odpowiedniego pośrednika nieruchomości może bardzo ułatwić sprzedaż nieruchomości. Wykwalifikowana osoba może poprowadzić Cię przez proces sprzedaży, zdejmując z Twoich barków niepotrzebny ciężar. Sprzedaż nieruchomości z odpowiednim pośrednikiem nieruchomości może być bardzo prosta.

Autor: Olga Martin, Pośrednik Nieruchomości w Niemczech – www.immolla.com

Moją specjalizacją jest zakup, wynajem i sprzedaż nieruchomości w Niemczech. Pomagam moim klientom przejść bezpiecznie przez każdy etap sprzedaży.

Pracuję w pięciu językach: niemieckim, angielskim, włoskim, hiszpańskim i oczywiście polskim.

IMMOLLA

Olga Martin

Pośrednik nieruchomości w Berlinie

www.immolla.com
+49 171-238-14-95
olga@immolla.com

Chcę Państwo sprzedać nieruchomość? Jestem tu dla Was!

Moją specjalizacją jest sprzedaż, zakup i wynajem nieruchomości w Berlinie. Pomagam moim klientom przejść bezpiecznie przez każdy etap sprzedaży.

Pracuję w pięciu językach:
niemieckim, angielskim, włoskim, hiszpańskim i oczywiście polskim.

Wynajmę spokojnej osobie pracującej **duży umeblowany pokój** w trypokojowym mieszkaniu w dzielnicy Adlershof. Cena 550 €. Telefon 0172 305 16 89

BRAINS TRUST GMBH
WIRTSCHAFTSPRÜFUNGSGESELLSCHAFT
STEUERBERATUNGSGESELLSCHAFT BERLIN

Jesteśmy nowoczesną kancelarią z siedzibą w centrum Berlina w pobliżu Kościoła Pamięci (Gedächtniskirche). Zajmujemy się obsługą księgową i prawno-podatkową głównie dla przedsiębiorstw z Polski wchodzących lub działających już na rynku niemieckim.

W celu powiększenia naszego zespołu poszukujemy:

- osoby z wykształceniem i doświadczeniem księgowym na rynku niemieckim ze znajomością języka polskiego i niemieckiego
- osoby chętnej do nauki zawodu – specjalista do spraw podatkowych (Ausbildung zum/zur Steuerfachangestellten).

W przypadku zainteresowania prosimy o kontakt.
Meinekestr. 27, 10719 Berlin
info@brains-trust.eu
Tel. +49 30 / 88 92 27 80 • Tel. +48 696 004 412

Dzięki rozwiązaniom opartym na sztucznej inteligencji tworzymy efektywne strategie marketingowe, automatyzujemy procesy i generujemy atrakcyjny контент na potrzeby social mediów i e-commerce.

Ponadto oferujemy szkolenia i warsztaty – naucz się podstaw AI i zdobądź narzędzia do samodzielnego działania!

Małgorzata Hoffmann
Doctor of Business Administration
KI Marketing Manager (IHK)
academy.ai.berlin@gmail.com
0157 34 121 007

Berlinek

Sprachenzentrum

Dr. Anna Weise e.K.

Intensywne kursy języka niemieckiego

Prowadzone przez kompetentnych i miłych nauczycieli z licencją BAMF, w międzynarodowych grupach i miłej atmosferze

Możliwe dofinansowanie lub przejęcie całych kosztów przez Urząd d.s. Migracji i Uchodźców
Bundesamt für Migration und Flüchtlinge

Kursy odbywają się rano, po południu lub wieczorem – stacjonarnie lub online

Oferujemy także Jobcoaching, programy indywidualne oraz korepetycje:
angielski, francuski, hiszpański, polski, rosyjski oraz inne przedmioty

Szkoła w Charlottenburg

Kantstraße 151, 10623 Berlin
Tel.: 030 347 87 266
post@berlinek.de

Szkoła w Reinickendorf

Maarer Str. 48, 13435 Berlin
Tel.: 030 403 96 222
post-mv@berlinek.de

Zapraszamy! www.berlinek.de

Katharina-Heinroth-Grundschule

Staatliche Europa-Schule Berlin
(Deutsch / Polnisch)

Serdecznie zapraszamy
na zapisy przyszłych pierwszoklasistów.

Wir freuen uns auf die Anmeldungen
der zukünftigen Schulkinder.

Cieszymy się na kontakt z Państwem i Państwa dzieckiem!

Wir freuen uns auf Sie und Ihr Kind!

Katharina-Heinroth-Grundschule
Münstersche Straße 16
10709 Berlin
Tel: (030) 89043951-11
www.katharina-heinroth-grundschule.de

Berliner Herbst-Rummel

19 września – 19 października 2025

Na berlińskim jesiennym karnawale (Berliner Herbst-Rummel) na terenie targów przy Kurt-Schumacher-Damm czeka mnóstwo atrakcji. Impreza prezentuje to, co najlepsze w sezonie karnawałowym, oferując różnorodne atrakcje i ponad 80 różnych przejażdżek dla dzieci i dorosłych. Na odwiedzających czekają między innymi gigantyczne śmigło Anubis, Break Dance, Pacific Rim, gigantyczna huśtawka Hyper X, labirynt luster Pharaoh's Revenge i pociąg duchów Haunted Castle.

Dzień Otwartych Meczetów

3 października 2025

Co roku 3 października islamskie wspólnoty religijne w Niemczech organizują ogólnokrajowy Dzień Otwartych Meczetów.

W ramach tego dnia wiele berlińskich meczetów i stowarzyszeń oferuje wycieczki z przewodnikiem, wykłady, wystawy, stoiska z książkami, materiały informacyjne i możliwości spotkań.

Tegoroczny Dzień Otwartych Meczetów odbywa się pod hasłem „Wiara jako kompas dla ludzkości” i koncentruje się na wierze jako źródle przewodnictwa, siły i odpowiedzialności. Porusza kwestię tego, w jaki sposób wiara może promować ludzkość i spójność.

Dzień ten to okazja do licznych osobistych rozmów między gospodarzami a gośćmi meczetu, często rzucają nowe światło na wizerunek islamu i muzułmanów przedstawiany w mediach. Bardziej niż kiedykolwiek konieczna jest wymiana podstawowych informacji na temat religii islamskiej. Dla muzułmanów najważniejsza jest tutaj autentyczna komunikacja dotycząca ich religijnego obrazu własnej tożsamości.

Meczety, które można tego dnia odwiedzić:

- Afghanische Gemeinde (Friedrich-Wilhelm-Straße 79, Reinickendorf)
- Ayasofya Moschee e. V. (Stromstraße 35)
- Aziziye Moschee e. V. (Möwenweg 36-38)
- Emir Sultan Moschee e. V. (Hauptstraße 150)
- Fatih Kulturhaus e. V. (Falkensteinstraße 12)
- Mevlana Moschee e. V. (Skalitzer Straße 131-132)
- Kulturverein zur Integration und Bildung at Haus der Weisheit (Waldstraße 57, Mitte)
- Islamische Gemeinde Mariendorf Moschee e. V. (Mariendorfer Damm 46)
- Friedenauer Kulturverein zur Integration und Bildung e.V. (Valide Sultan) (Hedwigstraße 15)
- Integrations- und Bildungszentrum e.V. Bayezid (Lindower Straße 18)

- Interkulturelles Zentrum für Dialog und Bildung e.V. (Drontheimer Straße 32a)
- Haci Bayram Moschee e. V. (Koloniestraße 128)
- Spandauer Kulturverein zur Integration und Bildung e.V. (Seeburger Straße 90)
- Zentrum für Religion, Mensch und Gesellschaft (former IKEZ) (Finowstraße 27)
- Khadija Mosque Berlin (Tiniusstraße 7)
- Spandau Yeni Mosque (Lynarstraße 15)
- Ensar Mosque (Spandauer Damm 44)
- DITIB Sehlik Mosque (Columbiadamm 128)
- DITIB Merkez Mosque (Wiener Straße 12)
- DITIB Yunus Emre Mosque (Reinickendorfer Straße 38-39)
- DITIB Kocatepe Mosque (Grammestraße 17)
- DITIB Osmangazi Mosque (Nehringstraße 27)
- Medine Mosque (Finsterwalder Straße 4)
- Indonesisches Weisheits- und Kulturzentrum (Feldzeugmeisterstraße 1)
- Islamische Gemeinde Spandau (Lynarstraße 17)
- Islamisches Kulturzentrum der Bosniaken in Berlin (Adalbertstraße 94)
- Neuköllner Begegnungsstätte (Flughafenstraße 43)
- Seituna Mosque (Sophie-Charlotten-Straße 31-32)

Schöneberg Festiwal Dyni

4-5 października 2025

W pierwszy weekend października na ulicach Akazienstraße i Belziger Straße w dzielnicy Schöneberg odbywa się Festiwal Dyni.

W centrum tego festiwalu ulicznego znajduje się ponad 10 000 dyń w 20 różnych odmianach, które zostaną przekształcone w zupy dyniowe, makaroniki, ciasta, lasagne, frittaty i inne przysmaki przez licznych uczestniczących w festiwalu restauratorów. Ponadto kupcy z całych Niemiec będą sprzedawać produkty codziennego użytku i wyjątkowe upominki.

Berlin Food Week

6-12 października 2025

Berlin Food Week oferuje profesjonalnym, ale też domowym kucharzom i smakoszom platformę do czerpania przyjemności i wymiany doświadczeń.

Oprócz różnych wydarzeń, specjalów restauracyjnych i warsztatów, w ramach Food Week w październiku zaplanowano również imprezy networkingowe i konferencje. Rozmowy i wykłady będą poświęcone kuchni regionalnej i międzynarodowej, świadomości żywieniowej i przyjemności, zrównoważonemu rozwojowi i konsumpcji.

Dla wielu smakoszy niewątpliwą atrakcją jest House of Food w centrum handlowym Bikini Berlin, gdzie lokalni producenci, mię-

dzynarodowe marki, regionalni producenci i innowacyjne start-upy prezentują swoje najnowsze produkty. Szczególny nacisk kładzie się na produkty zrównoważone, ekologiczne oraz wegetariańskie i wegańskie. House of Food ma być nie tylko wydarzeniem degustacyjnym i zakupowym: odwiedzający są zaproszeni do rozmowy z wystawcami i innymi smakoszami.

Organizatorzy programu chcą dotrzeć do osób ceniących dobre jedzenie, a także do szefów kuchni, restauratorów, hotelarzy, instytucji, dziennikarzy, smakoszy i blogerów. Berlin Food Week postrzega się jako platformę open source, której wizją jest przekształcenie Berlina, metropolii stylu życia, w międzynarodową metropolię kulinarną w perspektywie długoterminowej.

Lokalizacja: Bikini Berlin
Szczegóły: berlinfoodweek.de

Festiwal Światel

8-15 października 2025

fot. <https://festival-of-lights.de/>

Raz w roku światowej sławy zabytki i pomniki w centrum Berlina stają się płótnem dla spektakularnych projekcji świetlnych i wideo podczas Festiwalu Światel.

Wiele zabytków, miejsc historycznych, ulic, placów, modnych dzielnic i interesujących miejsc z najnowszej historii Berlina jest oświetlanych światłem. Festiwal odbędzie się po raz 21. i tradycyjnie odbywa się pod patronatem burmistrza Berlina.

O godz. 19:00, wraz z rozpoczęciem festiwalu, zostaną włączone iluminacje zabytków i budynków w całym mieście. Każdy odwiedzający festiwal jest zaproszony do pojawienia się przed jednym z budynków biorących udział w festiwalu i obejrzenia na żywo rozpoczęcia Festiwalu Światel. Większość iluminacji będzie można oglądać codziennie od godz. 19:00 do 23:00. Festiwal w 2025 roku odbędzie się pod hasłem „Let's Shine Together” (Świećmy razem). Vivat solidarność!

Co roku szczególnie imponujące są instalacje świetlne na Bebelplatz. Tutaj zwiędzający mogą podziwiać kolorowe projekcje świetlne, idealnie dopasowane do warunków, z trzech stron. Pokazom świetlnym towarzyszy muzyka. Kolejnym miejscem z licznymi różnorodnymi instalacjami jest Potsdamer Platz. Ten nie mniej imponujący gorący punkt jest kolejną obowiązkową atrakcją Festiwalu Światel.

Berlińska katedra ponownie stanie się w tym roku imponującą sceną dla muzyki i sztuki wizualnej. Po premierze w 2024 roku, podczas której Paul van Dyk zachwycił publiczność spektakularnym po-

kazem, odwiedzający mogą spodziewać się jeszcze większego widowiska w tym roku. W ciągu pięciu wieczorów odbędzie się łącznie dziewięć koncertów, podczas których wystąpią na żywo międzynarodowi artyści.

Jazz in den Ministergärten

17 października 2025

Każdej jesieni na terenie zabytkowych ogrodów Minister Gardens rozbrzmiewają dźwięki nowoczesnego jazzu, tworząc wyjątkowe doświadczenie muzyczne.

Podczas tego festiwalu kraje związkowe

Brandenburgia, Meklemburgia-Pomorze Przednie, Hesja, Dolna Saksonia, Nadrenia-Palatynat, Saara i Szlezwik-Holsztyn prezentują najlepszych muzyków jazzowych ze swoich regionów. W 2024 roku wśród nich znaleźli się artyści The Toughest Tenors, Cardamon, Niklas Mueller Loop Trio, Vocoder Ensemble, Tony Lakatos Project, Triosaurus, Quattropole Swing, HKB Trio, Gilles Grethen Quartet, Duo Gogua/Meyer-Wilmes, Django Galore i Luna Soul.

Bilety:
normalny 34 Euro
Ulgowy: 24 Euro

Ostpro Berlin

24-26 października 2025

Ponad 100 firm z nowych krajów związkowych prezentuje swoje produkty i usługi na targach produktów wschodnich. Pod hasłem „Zobacz, spróbuj, kup” odwiedzający mogą odkryć lub ponownie odkryć znane klasyki z Niemiec Wschodnich, w tym żywność i napoje, odzież i kosmetyki, książki, płyty wideo i CD, porcelanę, ceramikę, wyroby szklane i świece, zegarki i biżuterię, zabawki, a także meble i artykuły gospodarstwa domowego. Znane postaci ze wschodnioniemieckich kreskówek, takie

jak Pan Fuchs, Pittiplatsch i Schnatterinchen, można również nabyć w formie lalek lub figurek na targach dla odwiedzających.

Oprócz żywności i innych towarów, organizatorzy wycieczek prezentują na targach oferty wakacyjne i wellness. Wystawcy z sektora nieruchomości będą również udzielać informacji na temat ofert mieszkaniowych i remontowych. Specjalności kulinarne z Czech, Polski, Rosji i Węgier dopełniają ofertę targów.

Targi Ostpro w Berlinie powstały w 1991 roku i od tego czasu stały się wiodącymi targami sprzedaży i zamówień produktów z Niemiec Wschodnich w Niemczech. Zostały zainicjowane przez firmę Scot Messen & Marketing GmbH, a ich głównym celem było stworzenie platformy dla firm z nowo powstałych landów niemieckich. Ich głównym celem było zapewnienie nowej platformy marketingowej i prezentacyjnej dla produktów z byłych Niemiec Wschodnich, które popadły w zapomnienie.

Marta Janik

ZDROWIE

STUMPF & KOLLEGEN ZAHN MEDIZIN

BO TWÓJ UŚMIECH TO NASZA PASJA.

ZAHNMEDIZIN Stumpf & Kollegen – nowoczesna stomatologia z sercem, w samym sercu Berlina Friedenau.

Serdecznie zapraszamy do gabinetu ZAHNMEDIZIN Stumpf & Kollegen – miejsca, gdzie nowoczesna technologia łączy się z empatią, rodzinną atmosferą i kompleksową opieką stomatologiczną dla całej rodziny.

Mówimy po niemiecku, angielsku i rosyjsku. Twój stomatolog, Dr Oskar Stumpf, chętnie doradzi ci również po polsku.

- & Precyzyjne leczenie kanałowe
- & Periodontologia – zdrowe dziąsła to podstawa
- & Stomatologia estetyczna
- & Wysokiej jakości protetyka z naszego własnego laboratorium – indywidualnie i ekspresowo
- & Korony i mosty bez metalu – dla maksymalnej estetyki i tolerancji
- & Implantologia i odbudowa kości – stabilność i bezpieczeństwo

Umów się na wizytę z łatwością. Napisz do nas maila lub zarezerwuj dogodny termin online na naszej stronie internetowej.

OSKAR STUMPF / ZAHNARZT
BUNDESALLEE 126 / 12161 BERLIN
T 030 851 20 16 / INFO@ZAHNMEDIZIN-STUMPF.DE
WWW.ZAHNMEDIZIN-STUMPF.DE

dentes ZAHNÄRZTE

wilmersdorfer str. 62 10627 berlin tel. 030 881 46 49
www.dentes-zahnaerzte.de praxis@dentes-zahnaerzte.de
 implantologie implantatprothetik oralchirurgie
 aligner endodontie mikroskopendodontie
 kinderzahnmedizin prophylaxe bleaching bonding

STOMATOLOG Aida Bigus-Gdaniec

Mariendorfer Damm 147, 12107 Berlin

am U-Bhf. Alt Mariendorf

Tel.: 706 38 28

Mo	Di	Mi	Do	Fr
12-20	9-12, 14-18	9-12	9-12, 15-20	nach Vereinbarung

Beata Mydlowska Zahnärztin

Skalitzer Str. 6, 10999 Berlin
 am U-Bhf. Kottbusser Tor
 Tel.: (030) 615 18 22

Sprechzeiten:

Mo: 12:00 - 20:00
 Di, Do: 10:00 - 13:00
 14:00 - 18:00
 Mi, Fr.: 09:00 - 13:00
 und nach Vereinbarung

Margarete Baier

Zahnärztin

Waldstr. 27 • 10551 Berlin (Tiergarten)
www.zahnarzt-praxis-baier.de • E-Mail: Zahnaerztin-baier@t-online.de
 Tel.: (030) 395 92 55 • Fax (030) 390 386 07

Mo	Di	Mi	Do	Fr
10-19	9-15	10-19	10-18	9-14

ZAHNARZTPRAXIS

Dr. Sławomir Trepka

Kinderbehandlung
 Amalgam-Alternativen
 Bleaching
 AIR-Flow
 Praxiseigenes Labor

Askanischer Platz 3/EG

030 - 26 12 160 • am S-Bhf. Anhalter Bahnhof

Mo, Di, Do 08.00 - 13.00 und 14.00 - 18.00 / Mi 08.00 - 13.00 / Fr 08.00 - 13.00

IMPLANTOLOGIA

20 lat doświadczenia i ponad 10000 wszczepionych implantów (NOBEL BIO CARE STRAUMANN, CAMLOG)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

ekstrakcje, resekcje, zabiegi w znieczuleniu miejscowym i ogólnym (sedacji)

PROTETYKA

protetyka na implantach, mosty, korony, protezy

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA

wypełnienia kompozytowe, wybielanie zębów (BEYOND), leczenie pod mikroskopem

NOWOCZESNA DIAGNOSTYKA

pracownia RTG, tomografia komputerowa, mikroskop

Plac Wolności 17
 69-100 Słubice

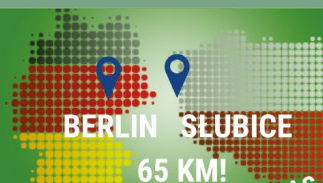
Tel. (+48) 95 758 21 26
 (+48) 60 561 21 26

DentalArt Stomatologia Słubice

biuro@dentalartslubice.pl
www.dentalartslubice.pl

DOJEDZIESZ DO NAS
 W JEDNĄ GODZINĘ!
 ZAPRASZAMY!

STOMATOLODZY WSZYSTKICH SPECJALIZACJI - SZCZECIN

OD 15 LAT WYKONUJEMY I SKUTECZNIE REALIZUJEMY KOSZTORYSY DLA PACJENTÓW UBEZPIECZONYCH WE WSZYSTKICH NIEMIECKICH KASACH CHORYCH.

- OSZCZĘDNOŚĆ DO 50% W PORÓWNANIU Z NIEMIECKIMI GABINETAMI
- GWARANCJA AKCEPTACJI KOSZTORYSÓW PRZEZ NIEMIECKIE KASY CHORYCH
- GWARANCJA UZYSKANIA ZWROTU FINANSOWEGO Z NIEMIECKIEJ KASY CHORYCH ZA WYKONANE LECZENIE W POLSCE
- SZYBSZA REALIZACJA PLANÓW LECZENIA ORAZ WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG PROTETYCZNYCH
- NOWOCZESNY SPRZĘT, INNOWACYJNE METODY LECZENIA, WYKWALIFIKOWANY PERSONEL
- ZAJMUJEMY SIĘ TRUDNYMI PRZYPADKAMI Z ZAKRESU PROTETYKI, CHIRURGII, PERIODONTOLOGII, ORTODONCJI I STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
- NOWOŚĆ - LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW

Istniejemy od blisko 30 lat. Zaufało nam ponad 20 000 pacjentów z Polski, Niemiec i Skandynawii.

Zadzwoń i umów wizytę

+48 606 992 580

sylwia.cena@ra-dent.com.pl
www.ra-dent.com.pl

MICKIEWICZA 128A/1
 71-140 SZCZECIN

KRZYWOUSTEGO 19/5
 70-252 SZCZECIN

KRÓLEWEJ KORONY POLSKIEJ
 9/U1
 70-485 SZCZECIN

Zahnarztpraxis
Dr. Alina Gutsch-Trepka
 Schönebergerstraße 5, 10963 BERLIN-KREUZBERG
 ECKE HOTEL MÖVENPICK
 ☎ **030 - 26 39 77 56**
 Mo Di Mi Do Fr
 12-20 8-14 12-20 12-20 8-14
 S-Bahn: S1, S2, S25; BUS: M29, M41, M123

 Germedica Familienmedizin
 Ganzheitliche Medizin
 Schulmedizin und Integrative Medizin

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
Dr. med. Beata Bylinski
 Specjalista chorób wewnętrznych / Hausärztin / Naturheilverfahren

OPIEKA LEKARSKA NAD CAŁĄ RODZINĄ
 (DOROŚLI, MŁODZIEŻ, DZIECI, NOWORODKI)

13409 Berlin - Reinickendorf Tel.: 030 491 91 95
 Reglinhardstr. 34 030 499 07 360
 e-mail: info@praxis-germedica.de **PRIVAT und KASSE**

 ZAHNARZTPRAXIS NOWAK
 Dr. med. dent. Roxana Nowak
 Monika Nowak
www.nowak-zahnarztpraxis.de

Tel. 030 68087813

Implantologia
 Periodontologia
 Protetyka
 Prophylaxe
 Licówki
 Wybielanie zębów

Mo. - Do. 09.00 - 13.00 Uhr
 14.00 - 19.00 Uhr
 Fr. 09.00 - 14.00 Uhr

Xantener Str. 22
 10707 Berlin
 U-Bahnhof Adenauer Platz (U7)

Specjalista Ginekologii i Położnictwa
Dr. med. Jarosław von Mach-Szczypiński

Praxis: Hermannplatz 5, 10967 Berlin
 (Neukölln; U-Bhf Hermannplatz)
Telefon: (030) 691 43 03
Handy: 0171 1437301

Sprechzeiten:
Montag bis Donnerstag
9:00-13:00 und 15:00-18:00
 Przyjmujemy też pacjentki
bez karty ubezpieczenia

APARATY SŁUCHOWE BEZPŁATNE* NA RECEPTĘ

 miruna
 AUGENOPTIK
 HÖRAKUSTIK

Michał Ruszewski – Tauernallee 42
 12107 Berlin – Tel.: 030 - 76 28 78 13
www.miruna-berlin.de

*Przy ukazaniu recepty od laryngologa dochodzi ustawowa dopłata 10,- € za aparat. (Cena bez recepty 799,- €)

 AGNIESZKA DIAK
 psycholog
 pedagog resocjalizacyjny

Każda zmiana zaczyna się od rozmowy

☎ +49 178 248 1603
 📍 Berlin, Steglitz

Opieka nad osobami starszymi i chorymi

Stacja opieki domowej **SCHWESTER EVA**

- Usługi pielęgnacyjne i opieka medyczna
- pomoc w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych
- bezpłatne doradztwo w zakresie społeczno-socjalnym / Pflegeversicherung
- personel polskojęzyczny
- rozliczeń dokonujemy z kasami chorych, kasami ubezpieczenia społecznego oraz z Urzędem ds. Socjalnych.

Adres: Auguste - Viktoria - Allee 82 , 13403 Berlin
Tel.: 030 805 77 497, Funk: 0176 32 998 426
E-mail: pflegedienst.schwester-eva@web.de

Berlin /Schöneberg

Physiotherapie am Kleistpark
Arnold Paliński

Massagen, Krankengymnastik, Manuelle Therapie, Fangopackungen, Manuelle Lymphdrainage, Elektrotherapie, Ultraschall

Alle Kassen, BG und Privat

Zapraszamy: **Pn - Cz 8 - 18, Pt 8 - 15** (Terminy wyłącznie po telefonicznym uzgodnieniu.)

Langenscheidtstr. 5, 10827 Berlin Tel. **(030) 79789153**
 50m od U-7 Kleistpark

 physiolab

FIZJOTERAPIA

- ☞ Gimnastyka (też wg Bobath, PNF)
- ☞ Fizykoterapia
- ☞ Terapia Manualna
- ☞ Fizjoterapia uroginekologiczna
- ☞ Drenaż limfatyczny
- ☞ Masaże
- ☞ Terapia stawu skroniowo-żuchwowego

Godz otwarcia:
 Pon - czw: 8:00 - 18:30
 Pt: 8:00 - 13:00

mgr Kornelia Mroczek & Team zapraszają!
 Wszystkie kasy chorych i prywatnie

Physiotherapie-Praxis »PHYSIOLAB«
 Duppelstraße 39
 12163 Berlin
 U+G Rathaus Steglitz

Tel. 030/797 460 16
info@physiolab-berlin.de
 Barrierefreie Praxis

Również wizyty domowe

ANONIMOWI ALKOHOLICY – MEETING

Poniedziałek 18:30, Środa 19:00, Sobota 17:00,
 Gierkezeile 39, 10585 Berlin

Niedziela 16:00, Lipschitzallee 80, 12353 Berlin

Piątek 19:15, Hessenring 47, 12101 Berlin

Czwartek 19:00, Niedziela 16:00,
 Storkower Str.158, 3 ptr.10407 Berlin.
 Tel.: +49 157 504 759 92

Telefon kontaktowy: +49 157 506 384 09

DIE NEUE APOTHEKE

Apotheker Ronald Weber e.K.

Mówimy po polsku

- Realizujemy polskie recepty
- Karta stałego klienta (**rabat 10%**)
- Środa w godzinach 15⁰⁰-18⁰⁰ **rabat 20%**
- Szeroka dostępność leków w możliwie jak najkrótszym czasie

Turmstraße 77 • 10551 Berlin

Tel.: 030 - 53 60 45 01

Fax: 030 - 53 60 45 02

info@die-neue-apotheke.berlin

Pon - Pt: 08.00 - 19.00 Uhr • So: 09.00 - 18.00 Uhr

Dr. Warsow - Apotheke

Inh./ Apothekerin Edyta Nowak

**WIR WOLLEN
DASS ES IHNEN
GUT GEHT**

MÓWIMY PO POLSKU!

- realizujemy recepty z Polski
- E - recepty oryginalne (wydrukowane)
- karta stałego klienta
- fachowe i kompetentne porady

Sonnenallee 295, 12057 Berlin

Tel.: 0 30/ 684 38 54

Fax: 0 30/ 68 22 49 07

ok. 150 m od

S-Bhf. Kölnische Heide,

Bus: 277, 246, M41

Otwarte:

pon-pt.: 9:00-18:30

sob.: 9:00-13:00

ZDROWIE ZACZYNA SIĘ OD RUCHU – ZADBAJ O SIEBIE Z PHYSIOLIFE

- Masz bóle pleców, karku lub stawów?
- Dochodzisz do siebie po kontuzji lub operacji?
- A może po prostu chcesz poczuć się lepiej i swobodniej w swoim ciele?

Jesteś we właściwym miejscu!

- W **Physiolife** łączymy nowoczesne metody leczenia z indywidualnym podejściem.
- Zespół **wykwalifikowanych fizjoterapeutów** zadba o Ciebie tak, jak sam by chciał być leczony.
- Mówimy w językach: polski, niemiecki, angielski, turecki, arabski, indyjski – czuj się **swobodnie i zrozumiany**

OFERUJEMY:

- Terapia manualna
- Rehabilitacja ortopedyczna i neurologiczna
- Masaż leczniczy i relaksacyjny
- Ćwiczenia indywidualne i terapia bólu
- Nowoczesne urządzenia i przyjazna atmosfera

Fizjoterapia, która naprawdę działa.

Z troską. Z sercem.
Dla Ciebie.

Physiotherapie Physiolife

Münchener Str. 6, 10779 Berlin

Rejestracja: 030 2141820

www.physiolifeberlin.de

Godziny otwarcia:

Poniedziałek & Środa: 8:00 – 16:30

Wtorek & Czwartek: 9:00 – 17:30

Piątek: 8:00 – 12:00

Mówimy po polsku, niemiecku, angielsku, turecku, indyjsku i arabsku.

Nie czekaj, aż ból minie sam – zadba o siebie już dziś!

Komfort, skuteczność, zaufanie – poczuj różnicę w Physiolife!

Polska Rada Społeczna z nową ofertą dla Polaków

„Chcieliśmy trafić do różnych grup społecznych. Do ojców, do młodych mam, do osób, które chcą przetworzyć swoje emocje przez sztukę, ale i tych, którzy mają problem z nalogami. Chcieliśmy też odświeżyć kontakt ze starą Polską” – tak o nowej, darmowej ofercie Polskiej Rady Społecznej mówią w COSMO po polsku dr Kamila Schöll Mazurek i Agnieszka Najder.

Monika Sędziarska: Witam Was w studio. Powiedzcie, czym jest Polska Rada Społeczna w Berlinie?

dr Kamila Schöll Mazurek: Rada jest dla mnie osobiście częścią polsko-niemieckiego dziedzictwa kulturowego. Jeśli by jej nie było, trzeba byłoby ją wymyślić. Nie mówię tego tylko jako dyrektor federalna tej organizacji, ale też jako naukowiec, bo wiem, że drugiej takiej struktury nie ma.

Polska Rada Społeczna powstała w 1982 roku, kiedy Polacy byli uchodźcami. Krok po kroku towarzyszyli im ludzie, którzy tam działali, towarzyszyli im w zmianach przepisów prawa, które miały poprawiać sytuację migrantów.

Główną częścią naszej pracy jest dzisiaj poradnia i grupy samopomocowe. Urośliśmy do roli swoistego doradcy dla polityków, którzy chcą wiedzieć, co się dzieje właściwie z tymi Polakami? Czego chcą? Jakich mają problemy? Przyciągamy wiele osób, które przyjeżdżają z Polski. Podchwytyjemy polski potencjał. Wiemy, jak my, Polacy myślimy i tłumaczymy tę polskość Niemcom.

Lata 80., kiedy powstawała Polska Rada Społeczna, to czas największego exodusu Polaków do Niemiec w powojennej historii. Byli to zarówno Spätaussiedlerzy, jak i emigranci solidarnościowi. Niemcy jako państwo nie były na to przygotowane. Nie było informacji w języku polskim, co dziś trudno sobie wyobrazić. Agnieszko, Ty jesteś z najmłodszego pokolenia emigrantów, którzy przyjechali do Niemiec. Jak wyglądała twoja droga do Rady?

Agnieszka Najder: Jestem w niej od niedawna, bo dopiero od czerwca tego w roku, a w samym Berlinie mieszkam od 3 lat. Wcześniej wychowałam się w międzynarodowym środowisku i pewnie dlatego ciągnęło mnie do Berlina, który jest wielokulturowy. Wątek migracji jest ważny w moim życiu, bo sama wyjechałam z rodzicami do Francji, kiedy miałam 8 lat. Już wtedy doświadczyłam tego, że mieszkam w zupełnie innym kraju niż ten, z którego pochodzę i w którym musiałam odnaleźć się i ja i moi rodzice. Potem wróciłam do Polski, a teraz jestem w Berlinie, więc migracja to bliskie mi doświadczenie.

A jaka była moja droga do Polskiej Rady Społecznej jako miej-

sca skierowanego do ludzi? Wiele lat byłam i nadal jest związana z Klubem Inteligencji Katolickiej w Warszawie, gdzie działałam społecznie. Kiedy rozpoczął się kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej w 2020 roku, z ramienia KIK-u pomagałam ludziom w lesie. Po przyjeździe do Berlina było więc dla mnie oczywiste, że chciałabym dalej działać społecznie, a Rada jest miejscem, gdzie mogę połączyć wszystkie moje dotychczasowe doświadczenia i rozwijać się.

Polska Rada Społeczna, która jest najstarszą polską organizacją migrancką w Niemczech, rozwija się dalej dla Polek i Polaków. Macie teraz nowy adres w Berlinie Charlottenburgu. Z jakimi sprawami można się tam do was zgłaszać?

Można się do nas zgłaszać przede wszystkim z kwestiami urzędowymi. Od września w takich właśnie sprawach doradzam w każdy poniedziałek. Od października natomiast w czwartki na Polaków z Berlina czeka psycholożka, z którą współpracujemy. Magdalena Różycka będzie udzielała bezpłatnych konsultacji. Jeżeli więc ktoś ma potrzebę zgłoszenia się z jakąś sytuacją życiową lub po prostu chciałby porozmawiać, to zapraszamy do nas.

Od zawsze oferta Polskiej Rady Społecznej w Berlinie była bezpłatna. Czy tak jest nadal?

Tak, udzielamy porad bezpłatnie! Nowy punkt doradczy w Charlottenburgu nie powstałby bez ogólnego projektu Migrationssozialdienste finansowanego przez Senat Berlina i wspieranego przez Katarzynę Niewiedział, pełnomocniczkę do spraw partycypacji Senatu Berlina.

Migranci często nie mają pieniędzy na korzystanie z doradców, a jeśli pojawia się taka możliwość, to porady są w języku niemieckim. My proponujemy doradztwo w dwóch językach, bo wiemy, że Polacy przyjeżdżający do Niemiec nie zawsze znają niemiecki. Przeprowadzamy ich więc przez proces integracji i partycypacji.

Berlin jest jedynym miastem w swoim rodzaju w skali całych Niemiec, bo ma program, z którego korzystają różne organizacje, w tym Rada. Dostajemy środki na poradnictwo, dzięki czemu Polacy mogą z niego korzystać. Widzimy jednak, że niektóre partie chcą uciąć środki na pomoc społeczną. Takie zakusy są od lat. Musimy się temu przeciwstawiać, bo widzimy, że nawet ta pomoc, którą już mamy, jest niewystarczająca, a Polacy, którzy tu przyjeżdżają, są często zostawieni samemu sobie. Wielkim osiągnięciem jest więc dla nas nowy punkt doradczy na Charlottenburgu. Mieszka tam przecież wiele starszych osób, polskich emigrantów z lat 80. Często zdarzają się przypadki, że ich niemiecki partner umiera, a te osoby zostają same. Charlottenburg jest więc dla nas miejscem odświeżenia kontaktu ze starą Polską.

Jak zgłosić się po pomoc do nowego punktu doradztwa Polskiej Rady Społecznej?

Jest kilka dróg. Przede wszystkim można do nas zadzwonić na numer +49 306151717. Można się też zgłosić bezpośrednio do mnie: agnieszka.najder@polskarada.de albo zajrzeć na stronę www.polskarada.de

Polską Radę Społeczną w Berlinie kojarzymy z Kreuzbergiem. To tam wszystko się zaczęło. A gdzie mieści się nowy punkt?

W Pangea-Haus przy Trautenaustraße 5. Myślę, że to miejsce łatwo dostępne dla Polaków mieszkających w tamtej okolicy. Jego zaletą jest też to, że jest to dom wielokulturowy, więc Polacy, którzy tam przychodzą, mogą odnaleźć się wśród innych społeczności.

Od września prowadzicie warsztaty i spotkania, między innymi teatr improwizowany, arteterapię, grupy wsparcia dla mam, klub ojców, pomoc dla osób z uzależnieniami. Skąd pomysł na tak różnorodną ofertę? Czy dochodziły do was sygnały i potrzeby Polaków mieszkających w Berlinie?

Jeżeli chodzi o Klub Ojców, to grupa na Kreuzbergu istnieje od ponad roku i bardzo prężnie działa. Prowadzący Krzysztof Wierchus był już nawet w studiu COSMO po polsku i opowiadał o sukcesie naszej inicjatywy. Zdecydowaliśmy się więc otworzyć drugą grupę dla ojców tym razem z drugiej części Berlina. A skąd pomysł na tyle różnych zajęć dla Polek i Polaków w Niemczech? Przede wszystkim chcieliśmy trafić do różnych grup społecznych, do osób w różnym wieku.

Np grupa Teatr Improwizowany skierowana jest do osób powyżej 50 roku życia. Chodziło nam o to, żeby nikogo nie wykluczać. Mamy również grupę dla młodych mam i grupę arteterapeutyczną. To zajęcia plastyczne, podczas których można przetworzyć swoje emo-

cje na sztukę. Nie trzeba mieć talentów plastycznych. No i ostatnia grupa skierowana jest do osób, które myślą, że mogą mieć problem z nalogami różnego rodzaju, np. ze scrollowaniem telefonu, gram. Zapraszamy m.in rodziców, którzy martwią się, że ich dzieci nie odrywają się od telefonu i nie wiedzą, jak sobie z tym poradzić.

Do zajęć można dołączyć w każdej chwili, więc to zdecydowanie oferta otwarta.

Ale nie chodzi tylko o Polaków w Berlinie, prawda? Działacie przecież w ramach struktur federalnych.

To, że Rada jest tak długo na rynku wiąże się z pewną odpowiedzialnością. Wielu polityków oczekuje, że będziemy powinniśmy transferować nasze doświadczenia i naszą wiedzę na inne kraje związkowe i do innych instytucji. I robimy to już od 2016 roku. Budujemy sieć organizacji i ekspertów w całych Niemczech, ale najsilniejsze są te w Nadrenii Północnej-Westfalii, w Dolnej Saksonii, w Meklemburgii Pomorzu Przednim. W ramach rozbudowy struktur federalnych zarejestrowaliśmy założoną przez Joannę Szymańską Polską Radę Społeczną w NRW.

To jest absolutna nowość. Nadrenia będzie miała również Polską Radę Społeczną

A wcześniej, też w ramach rozbudowy struktur, powstało stowarzyszenie Partycypacja i Sprawy Socjalne Part of Europe. Nasza ekspertka Katarzyna Werth działa razem z innymi osobami na rzecz poprawy sytuacji Polaków w regionach przygranicznych. To ważny i potrzebny temat zwłaszcza teraz, kiedy wprowadzono kontrole na granicy i dużo się tam dzieje.

Dobrze, że mamy takie struktury, bo to nie jest tak, że Rada zajmuje się tylko poradnictwem w Berlinie. Jesteśmy już na tym etapie, że jesteśmy swojego rodzaju rzecznikami. Politycy, którzy stanowią prawo w Niemczech, radzą się nas, w jaki sposób poprawić sytuację Polaków w Niemczech. Ostatnio np. przygotowywałyśmy opinię nowego projektu ustawy o zmianach rent i emerytur, który też dotyczy Polaków. To więcej niż poradnictwo, raczej tink tank i dlatego aż się prosi, żeby przekazać nasze doświadczenia innym krajom związkowym. Mamy dużo potencjału i zapraszamy do współpracy. Jeśli ktoś jest zainteresowany, może się do mnie zgłaszać. Pracy jest dużo, trzeba rozmawiać z politykami w różnych Landtagach. Trzeba mówić o tym, że sytuacja Polaków w Niemczech nadal wymaga poprawy. Nie mamy też dostępu do kursów językowych. Polacy zresztą coraz częściej wracają do kraju.

No właśnie. Przez dekady byliśmy przyzwyczajeni do tego, że liczba Polaków w Niemczech stale rosła, szczególnie po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku.

Później po otwarciu niemieckiego rynku pracy w 2011 roku nagle nastąpił zwrot. W ubiegłym roku 2024 po raz pierwszy od 25 lat więcej Polaków opuściło Niemcy niż przyjechało tutaj i obecnie dużo mówi się na ten temat. Dużo mówi się o powrotach i odpływie Polaków z Niemiec. Ciekawa jestem, jak to wpływa na waszą pracę.

To jest bardzo ciekawy moment, w którym się znajdujemy. Podczas gdy zarząd Polskiej Rady Społecznej, nasi eksperci mówili od lat, że trzeba zadbać o pracowników z Polski, z Rumunii, z Bułgarii, to nikt nas tak naprawdę nie słuchał. I teraz nagle niestety obudziliśmy się w sytuacji, w której Polacy wyjeżdżają z Niemiec. Pierwszy raz od kilkudziesięciu lat saldo migracji jest ujemne. Niemieccy pracodawcy i niemieccy politycy biją na alarm i zastanawiają się, dlaczego Polacy wyjeżdżają. A my mamy odpowiedzi na te pytania. Po pierwsze, naszym zdaniem brakuje takiej mocnej kultury powitania dla obywateli Unii Europejskiej. W Niemczech traktuje się ich jako ludzi, którzy sami wybrali tę drogę życia, przyjechali do pracy. Jest nadal za mało takich możliwości, kiedy można byłoby ich włączyć w życie społeczne Niemców. Mamy przykłady, że mimo tego, że Europejczycy mają prawo do kursów językowych, nie ma już na nie miejsc albo nie ma poradnictwa emerytalno-rentowego w języku polskim, a cały czas mamy problem z barierą językową.

Mimo tego, że zmieniła się diametralnie sytuacja od lat osiemdziesiątych, to nadal jest dużo do zrobienia. Widocznie Polacy, którzy zdecydowali się opuścić Niemcy, sami uznali, że może bardziej opłaca im się pojechać do Norwegii. Tak więc teraz wspólnie z niemieckimi urzędami jesteśmy gotowi pracować nad różnymi strategiami, które dałyby odpowiedź na pytania: w jaki sposób zadbać o polskiego pracownika i pracowniczkę w Polsce? W jaki sposób ułatwić im życie, żeby nie było sytuacji, że nie dostają wypłaty albo są oszukani, bo takie rzeczy są na porządku dziennym. Nasi prawnicy działają już w tym obszarze także w innych krajach związkowych i nawet dostajemy zapytania od polskiego rządu, co nas bardzo cieszy.

Musimy traktować naszą polsko-niemiecką współpracę jako zbiór naczyń połączonych. Jesteśmy przecież w Unii Europejskiej. To, co polski rząd zdecyduje, musi decydować razem z niemieckim rządem i zdawać sobie sprawę, że ruchy prawicowe są wynikiem głównie tego, że za mało dbamy o partycypację ludzi, którzy migrują wewnątrz Europy.

To może tym ważnym apelem o lepsze wsparcie i integrację Polaków w Niemczech zakończmy dzisiejszą rozmowę. Bardzo dziękuję za przyjście do studia.

Dziękujemy.

Uczę się od córki z zespołem Downa

Iwona Meier z Berlina od 20 lat wychowuje córkę z zespołem Downa. „Nie wiem, jak bym żyła, gdyby nie miała Blanki, bo nie znam innego życia. Nikt od razu nie kocha dziecka, które rodzi się z niepełnosprawnością. Ta miłość rośnie wraz z nim” – mówi mama Blanki w rozmowie z COSMO po polsku

Monika Sędziarska: Kiedy okazało się, że Blanka będzie innym dzieckiem?

Tuż po urodzeniu. Miałam wielkie szczęście, że poród Blanki odbierała bardzo doświadczona położna. Kiedy wzięła ode mnie córkę, żeby ją umyć, zapytałam, czy jest zdrowa. Położna nie odpowiedziała wprost, ale czułam, że ona już to wie. Po paru godzinach, kiedy byłam w sali poporodowej, powiedziała mi, że jest podejrzenie zespołu Downa. Zrobiła to w dobry, miły sposób, ale wtedy czar szczęścia prysł.

Mówi się, że kiedy rodzic usłyszy diagnozę niepełnosprawności dziecka, to przeżywa coś w rodzaju żałoby, jeżeli dzieje się to krótko po urodzeniu.

Tak właśnie się czułam. Miałam wyrzuty sumienia, że może coś złe zrobiłam przed ciążą lub w czasie ciąży. Zastanawiałam się, jak to powiedzieć rodzicom, koleżankom. Po prostu wstydziłam się. Wstydziłam się, że urodziłam dziecko z zespołem Downa. Cały świat zwałił mi się na głowę. Nie wiedziałam co robić. Szukałam informacji w internecie, dręczyłam się, czy Blanka będzie mówić, chodzić. Długo nie widziałam w niej noworodka, tylko widziałam zespół Downa. Kiedy jednak lekarze 10 razy walczyli o jej życie, bo okazało się, że miała wadę serca i musiała być operowana, Blanka udowodniła, że jest silną kobietą i że chce żyć, a ja z każdym dniem życia kocham ją coraz bardziej. Po 20 latach myślę, że to wielka, ogromna miłość i czasem wstydzę się, że wtedy jeszcze tak mogłam pomyśleć. Myślę jednak, że nikt nie kocha od razu swojego dziecka, które rodzi się niepełnosprawne. Ta miłość rośnie wraz z dzieckiem. Nie wiem, jakbym żyła, gdybym nie miała Blanki. Nie znam innego życia. Nie znam życia z Blanką, która jest zdrowa. Znam tylko życie z Blanką z zespołem Downa. Czasem jestem przemęczona, zestresowana, ale wiem, że ona mnie po prostu potrzebuje. I chyba od zawsze miałam taki syndrom pomocy. Wszyscy się ze mnie śmieją, że ja ciągle chcę wszystkim pomagać i może dlatego też dostałam Blankę, żeby jej ciągle pomagać.

Zastanawiam się, jak udało Ci się wychować Blankę tak, że mimo niepełnosprawności intelektualnej ma wysokie poczucie własnej wartości.

Dziękuję Ci za to pytanie. To bardzo ważne pytanie, bo może ja nie miałam poczucia własnej wartości. Może nie dostałam go od moich rodziców, musiałam się sama tego nauczyć i nauczyłam tego Lenę, moją drugą córkę i Blankę. Zawsze mówiłam jej, że jest piękna. Zawsze mówiłam, że jest mądra. Zawsze mówiłam, że ją bardzo kocham. Na wszystko jej pozwalaliśmy, chcieliśmy, żeby wszystkiego wypróbowała. Wszystkiego, co chce. Czasem wydaję mi się, że Blanka ma depresję,

bo rozumie, że ma zespół Downa, wie, że wiele rzeczy nie będzie mogła przez to zrobić, że w wielu sprawach będzie potrzebować pomocy, ale dostała ogromny zastrzyk miłości ode mnie i od taty. Dostała ogromną akceptację i miłość ze strony całej polskiej rodziny, od dziadka, od babci, od kuzynów. Wszędzie chodziła z nami. Była na wszystkich uroczystościach. Myślę, że to jest moja zasługa, że nigdy jej nie ukrywałam. Wielu ludzi lubi być z Blanką. Mówią mi, że jest troszeczkę lekiem na ich depresję, na smutek. Mimo że ma zespół Downa, przeszła tyle operacji i wie, że nie będzie mogła wszystkiego osiągnąć, to mam wrażenie, że ona po prostu kocha życie takim, jakie jest.

Czego moglibyśmy nauczyć się od Blanki? Czego Ty uczysz się każdego dnia, obcując ze swoją córką?

Po pierwsze nauczyłam się zatrzymywać. Po drugie zaczęłam więcej zauważać. Jestem też zazdrosna, że nie potrafię tego, co Blanka. Dam przykład. Biegniemy na autobus, obydwie się spieszymy, ale on odjeżdża nam sprzed nosa. Jest piękna pogoda, świeci słońko, autobus odjechał. Więc co robię ja? Zaczynam przeklinać, denerwować się, wyciągam telefon, piszę milion wiadomości, że przepraszam, że się spóźnię, cała chodzę z nerwów. Co robi w tym czasie Blanka? Siedzi na ławeczce, rozgląda się, słucha śpiewu ptaków. Musi tyle samo czekać co ja, tylko że wie, że niczego nie przyspieszy. To jest ogromna różnica między nami i tego Blance zazdrość. A czego się jeszcze bym mogła uczyć od Blanki? Chyba spokoju. Moja Blanka może zasnąć w każdej pozycji, o każdej porze dnia, dokładnie wszędzie!

Masz też kontakt z innymi rodzicami, którzy mają dzieci z zespołem Downa. Jak wy się wspieracie?

Och, to chyba jest najpiękniejsze, co mi się w życiu mogło zdarzyć. Jest nas dwanaście rodzin i wspieramy się już 20 lat, od czasu narodzin naszych dzieci. Mamy siebie. Spotykamy się z dziećmi, ale robimy też

imprezy dla rodziców, wyjazdy. Raz w roku wyjeżdżamy wszyscy: rodzice i dzieci. To jest przepiękny weekend, kupa śmiechu. Oczywiście, smutek wraca. Kiedy widzę Lenę, moją zdrową córeczkę, która włada 6 językami, rozwija się, jest piękna, ma marzenia, chce podróżować, i patrzę na Blankę, troszeczkę mi jest smutno, że to ją musiało spotkać.

Zespół Downa zabrał jej dużo, ale nie zabrał jej wszystkiego. Jest najpiękniejszą dziewczyną z zespołem Downa na świecie.

Czy dwujęzyczna Blanka, która potrafi o siebie zadbać, będzie w przyszłości w pełni samodzielną osobą? Jakie wsparcie od państwa dostaje jej mama i ona sama? Jaką pracę będzie mogła wykonywać? I jak wygląda codzienność w Niemczech 20-letniej dziewczynki z zespołem Downa? Z Iwoną Meier i z Blanką rozmawia Monika Sędzińska. Całą rozmowę posłuchasz na cosmopolisku. de i w ulubionej aplikacji streamingowej wyszukując: cosmopolisku.

**Podcasty COSMO
po polsku!**

Skanuj i słuchaj!

Do źródeł!

Żle się dzieje.

Każdego dnia jesteśmy zalewani złymi wiadomościami, internet pęka w szwach od tragedii opowiadanych przez boty, dzieci w szkołach zamiast czytać, uczą się obsługiwać (czyli karmić) sztuczną inteligencję, a w powietrzu wypatrujemy dronów.

Każdej sekundy jesteśmy poddawani inwigilacji, oddajemy dobrowolnie swoje dane osobowe, czatujemy z robotami, a nie pracownikami i usługodawcami. Algorytmy wyczuwają nasze nastroje i potrzeby. Po obejrzeniu jakiegoś produktu, wyświetla nam się tygodniami jego reklama, nawet nawigacja w aucie podsłuchuje, o czym rozmawiamy. Jednak najgorsze jest to: wierzymy we wszystko, co oglądamy w sieci i jednym kliknięciem, w ciągu ułamka sekundy, przekazujemy to dalej.

Dzieci patrzące na Tiktoki chłoną treści jak gąbki, powtarzają co widzą, trudno im wyłamać, że za śmiesznymi filmikami stoją często profesjonalne agencje reklamowe zatrudniające specjalistów. Influencerka reklamuje szampon do włosów – o retę, faktycznie, piękne włosy! Ale że ekipa filmowców i makijażystów spędziła z nią kilkanaście godzin – tego nie widzimy. Jakiś inny influencer gada do ścian: udaje, że nagrywa podcast, bo jest ekspertem w swojej dziedzinie, więc zaprasza się go do wywiadów. To, że żadnego wywiadu nie udzieliła przecież nie wyjdzie na jaw, bo kamera nie pokazuje osoby zadającej pytania, tylko jego.

Nad Polską latały drony, zostały zestrzelone przez wojsko – w sieci pojawiają się wszystkie możliwe na ten temat teorie spiskowe, filmiki z instrukcjami, jak pakować plecak ewakuacyjny i ile mieć ze sobą gotówki. Wszystkiemu winni Niemcy, Rosjanie, Ukraińcy, Amerykanie, UFO – niepotrzebne skreślić. Stworzone przez sztuczną inteligencję obrazy, komentarze od trolli, czyli nie prawdziwych użytkowników tylko fałszywych kont służących dezinformacji – jeszcze czasem da się je rozróżnić, ale robią się coraz lepsze, coraz bardziej prawdopodobne, coraz wyraźniejsze i naturalniejsze. Ile osób już się na nie nabiera?

W szambie internetowych informacji, zapomniałszy już dawno o kilku ważnych sprawach: nie każdy, kto przemawia w sieci jest ekspertem, ale każdemu wolno to robić. Nie ma żadnego factcheckingu, nie ma żadnego tabu, nie ma cenzury, nie ma krasnali, które segregują treści na prawdę i fałsz. Wolno wszystko i każdemu. Pamiętacie jeszcze o tym? Obserwujemy zanik autorytetów – w internecie ważniejszy jest influencer od profesora stosunków międzynarodowych. Liczy się klik, lajk, szybkość, przekazanie dalej, a nie wiedza i fakty. I palicho jeśli chodzi o przepis na szarlotkę lub stylizację ślubną. Sprawa robi się jednak poważniejsza, gdy dzieci czytają o sobie w internecie komentarze, po których chcą odebrać sobie życie lub gdy przekazujemy innym kłamliwe informacje, w momencie, gdy cały świat kipi od konfliktów prowadzących do wybuchu trzeciej wojny światowej.

Fejki, mowa nienawiści, algorytmy i boty – to nowe słownictwo, którym się posługujemy i coraz trudniej nam odróżnić prawdę od kłamstwa. Dlatego proszę Was, jeśli chodzi o sprawy poważne: szukajcie źródeł informacji i namawiajcie do tego innych. Zamiast udostępnić treści, sprawdźcie, kim jest osoba, która je nagrywa. Jak ma podstawy, by się wypowiadać na dany temat? Skąd czerpie wiedzę? Pamiętajcie, że nawet w Wikipedii są błędy, bądźcie czujni, nie dajcie się! Oglądacie statystyki, czytacie analizy? Świetnie, skąd one pochodzą? Jakiej jest ich źródło? Jaki instytut je udostępnił, gdzie i kiedy? Wróćmy do źródeł!

Kiedyś był taki ciekawy zawód, nazywał się: dziennikarstwo. Osoba wykształcona w tym kierunku i uprawiająca ten zawód, przekazywała szerszej publiczności fakty na pewien

temat, ukazywała przy tym różne opinie. Spędzała czas w archiwach, bibliotekach, konsultowała informacje, sprawdzała je. Rozmawiała z wieloma osobami, szukała źródeł, a jak się nie dało, to próbowała się do nich dostać. A teraz skupcie się: gdzie i kiedy ostatnio oglądaliście, słuchaliście lub czytaliście materiał przygotowany przez profesjonalnych dziennikarzy? Nie odpowiadajcie natychmiast, zastanówcie się uważnie. Nie pamiętacie? A... denerwuje Was, że trzeba płacić za dostęp do artykułów i filmów? Lepiej jednak z Instagrama, bo za darmo? Bo szybko i kolorowo? Dziennikarze nie muszą jeść chleba i zarabiać za swoją pracę? No to nie dziwnie się proszę Państwa, że mamy to, co mamy. Papkę składającą się z klików, botów i skopiowanego tekstu bez sprawdzonego źródła. Często wymyślona po to, byśmy dzięki dopaminie, którą wytwarza nasz mózg oglądający obrazki na mediach społecznościowych, dłużej zostali online, coś kupili, gdzieś kliknęli. Jest jeszcze coś takiego jak analfabetyzm wtórny. Ale to sobie zostawimy na kolejny felieton.

A zatem powiadam Wam, wróćmy do źródeł, sprawdzajmy je, traktujmy internet niczym ocean opinii i możliwości, a nie wyrocznię. Teraz się pośmiejemy, ale kto wie, może jeszcze kiedyś wróćmy do papierowych słowników, map i encyklopedii?

Żebyście jednak nie spędzili jesieni przed telefonami i ekranami, mam jak zwykle kilka propozycji czytelniczych. Wróćcie do **George Orwell** „1984”, przeczytajcie go uważnie biorąc pod uwagę dzisiejsze technologie. Swoim niemieckim przyjaciółom polećcie dwie dobre polskie powieści, które właśnie ukazały się w niemieckim tłumaczeniu świetnego tłumacza Andreasa Volka. Mam na myśli „Die Tiefe” („Toń”) **Ishbel Szatrawskiej** i „Hotel ZNP” **Izabeli Tadry**. A jeśli zapragniecie poczytać o depresji i alkoholizmie, ale bez przemocy i wulgarności lecz z ironią i poczuciem humoru, to pochyłcie się nad debiutem literackim **Leona Englera** „**Botanik des Wahnsinns**” – nie pożałujecie.

I ostatnie: ten felieton napisała osoba, która ukończyła studia podyplomowe dziennikarskie, ze specjalizacją... media społecznościowe.

Natalia Prüfer

FRYZJERKA wykonuje usługi: baleyage, pasemka, farbowanie, strzyżenie, modelowanie, trwałe prostowanie, OLAPLEX-rekonstrukcja i odbudowa włosów. Pracuje na produktach firmy WELLA. Ola, tel.: 0178 3476775

Profesjonalne usługi kosmetyczne i medycyny estetycznej z dojazdem do klienta lub w gabinecie w lokalizacji Berlin Friedenau-Schöneberg. Manicure-pedicure, oczyszczanie i inne zabiegi na twarz, makijaż okolicznościowy. Mezoterapia igłowa i mikroigłowa, wypełnianie zmarszczek, powiększanie ust i inne. Wysoka jakość, promocyjne ceny. Tel.: 0176 27398949

INTERNET MOBILNY, DOMOWY, TELEFONY KOMORKOWE Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:) tel. 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Fryzjerka z tytułem mistrza oferuje: baleyage, pasemka, trwałe, strzyżenie damskie, męskie, henna, przedłużenie włosów (mikroring, kreatyna). Agnieszka Whatsapp: 0176 48997626, 0151 29016283, 0157 30430185

Wykonujemy prace remontowe, szpachlowanie, malowanie, regipsy, płytki, tapetowanie, elektryka, hydraulika, montaż drzwi, okien, tarasy, laminaty, kompletne remonty mieszkań. Tel.: 0151 71770337

Pomoc w sprawach urzędowych, Job Center, Arbeitsamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, pisma, odwołania, sprawy rentowe etc. (oprócz prawnych) Meldowanie firm – kpl prowadzenie papierów, rachunki etc. Mobil: 0157 84894000

Opróżnianie mieszkań, strychów piwnic ogrodów. Przewóz mebli z punktu A do B Tanio szybko i solidnie. Rzetelna praca krótkie Terminy. Darmowa wycena. Tel.: 0176 96538820

Pomoc w problemach z Jobcenter, Arbeitsamtem, Gewerbeamtem, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, wizyty w urzędach, meldunki, pisma urzędowe i odwołania, wypełnianie formularzy oraz pomoc przy wizycie u lekarza. Kom.: 0177 5642472

Pomoc w zakładaniu polskiej telewizji internetowej, Jakość HD, wystarczy Smart TV i internet. Pomoc przy komputerach i drukarkach oraz internecie. Tel.: 0155 63280703.

Usługi transportowe - Przeprowadzki, - przewóz mebli oraz montaż, - oczyszczanie mieszkań, piwnic, - wywóz rzeczy do BSR, - rzetelnie, solidnie i szybko. Tel.: 0152 19264461

Naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, pralki, zmywarki, lodówki, zamrażarki, suszarki. Szybko i solidnie. Na wykonaną usługę udzielam gwarancji. Tel.: 0152 25651989

Solidnie wykonujemy remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, regipsy, tapety, kafle, podłogi, murarskie, izolacje, hydraulika, elektryka, renowacja okien, okna nowe, prace ogrodnicze, małe przeprowadzki. Tel.: +49 162 1044173 lub +49 30 85745005

KOMPUTERY - Naprawa, instalacje WINDOWS, INTERNET-DSL/ WLAN, usuwanie wirusów, ratowanie danych - Tel.: 030 30201944 Handy: 0162 1786980

Opróżnianie mieszkań, piwnic i strychów . Rzetelna praca, krótkie terminy, bezpłatna wycena. Tel.: 0176 96383270

Remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, tapetowanie, układanie podłóg, cyklinowanie. Wszelkie prace remontowe. Tel.: 0178 7296119 lub 030 52659181

Budowlana firma oferuje cały zakres usług: wykończenia mieszkań, kafelki, gładzie, instalacje. Budowa domów od podstaw, dachy, fasady, kostka brukowa. Wynajem busa. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 48997626

MAJSTER ZŁOTA RĄCZKA, pomaluje, zamontuje, naprawi. 30 lat doświadczenia w remontach mieszkań. Zadzwoń, to Ci się opłaca. Marek 0177 1689892

Remonty mieszkań - malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, regipsy, podłogi, kafelki, montaż drzwi, okien, elewacja, dachy, kostka brukowa, tarasy. Meble kuchenne na wymiar, szafy i zabudowy. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 43571983

Transport, ekspresowy wywóz mebli na BSR, oczyszczanie mieszkań, piwnic itp, przeprowadzki. Wycena bezpłatna. Tel.: 0176 36322659

Firma budowlana z Polski, brygada górali, szuka zleceń na budowy domów od podstaw, dachy, elewacje na terenie całych Niemiec. Tel.: +48 608729122, +49 152 05734746

Certyfikowana stylistka rzęs zaprasza na profesjonalną usługę laminacji rzęs w Salonie Berlin Charlottenburg. Paula 0159 0134 5276

Meble na wymiar. Meble kuchenne, Szafy z drzwiami przesuwanymi, Szkło dekoracyjne do kuchni zamiast płytek. Wykonamy na zamówienie. Kontakt. Pn-Pi 9,00-16,00 Tel.: 0157 84556424, www.festi.de

INTERNET BIUROWY, MOBILNY, TELEFONY KOMORKOWE Dla małych i dużych FIRM oraz z Gewerbe. Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:) tel.: 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Refleksologia: stóp, rąk, twarzy i głowy. Zabiegi terapeutyczne i relaksacyjne. Tel.: 01637882447

Fachowiec złota ręczka podejmie się: kafelkowanie, regips, szpachlowanie, elektryka, malowanie, laminat. Tel.: +48 696 93 22 56

Transport 3,5 tony przewóz rzeczy, mebli, AGD, opróżnianie mieszkań, przeprowadzki, itd. Mail: bokpol@interia.eu, tel.: +48 725 791 476, +49 0171 512 5846

Laminowanie, geometria i farbowanie brwi. Tel.: 0163 7882447

Wykonuję prace remontowe + malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, drobne prace elektryczne i hydrauliczne, tel.: 0157 83615980

Magiczne Biuro Ty szukasz mnie! JA? A po co? Bo JA załatwię ci naprawdę wszystko - szybko i uczciwie. Poszukujesz już od paru miesięcy mieszkanie? Potrzebujesz pomocy w urzędach? Dzwon i wszystko będzie twoje! Tel. Biuro: 030 28639869 WhatsApp: 01781144095

Fachowiec złota ręczka z wieloletnim doświadczeniem podejmie się: kafelkowanie, szpachlowanie, elektryka, malowanie, laminat. Tel.: +48 572 279 730

Rejestracja i prowadzenie działalności gospodarczej, księgowość i wynagrodzenia pracownicze-Lohnabrechnung Mail: gewerbebetreuung2024@gmail.com Tel.: 0176 69292007, whatsapp/sms 0174 1894965

Transport Mercedes Vito, zakupy IKEA, Inne, ekspresowy przewóz rzeczy, AGD, zapraszam, tel.: 0151 50418494 Andrzej

ALT-MOABIT 75 | 10555 BERLIN
TEL: 398 87 605

PESTALOZZISTR. 74 | 10627 BERLIN
TEL: 319 92 648

NOWE LAMPY
NOWE TECHNOLOGIE
BEZPIECZNE OPALANIE

GOZINY OTWARCIA:
PON. - PT. 9 - 22
SOB. 10 - 22 | NIEDZ. 12 - 20

ZAPRASZAMY!

Przeprowadzki – transport

- przewóz mebli
- opróżnianie pomieszczeń i piwnic
- wywóz rzeczy na BSR

Tel.: 0152 17271079 lub 030 96596915

TRANSPORT EXPRESOWY

PRZEPROWADZKI
OPRÓŻNIANIE MIESZKAŃ, PIWNIC, GARAŻY itp.

Tel.: 030 91566003, 0176 36322659

transport&przeprowadzki

- profesjonalne przeprowadzki, punktualność
- rzetelność wykonania usług z ubezpieczeniem
- przewozy mebli (IKEA, Höffner, itd...)
- opróżnianie mieszkań i piwnic
- przewozy materiałów budowlanych i narzędzi (Bauhaus, Obi,...)
- wywóz rzeczy do BSR

Tel.: 01577 3670602 lub 030 55142631

**KAISER
BESTATTUNGEN**
INH. G. KAISER - SEIT 2005

0170-5322474
24H
030-31004280

MOBIL
w Berlinie
i okolicach

BIURO
Zoppoter Str. 7
14199 Berlin
Wilmsdorf

Bus
186 / 249 / 310

Od 21 lat oferujemy kompleksowe usługi pogrzebowe na terenie Berlina i okolic oraz przewozy zmarłych do Polski lub innych krajów uni europejskiej.

Gwarantujemy szacunek, godność i profesjonalizm.

Koronawirus zmienił nasze codzienne przyzwyczajenia. Zostańcie Państwo bezpiecznie w domu! My przyjedziemy do Państwa. Zajmiemy się pogrzebem na terenie Berlina albo przewozem ukochanej zmarłej osoby do Polski.

KAISERBESTATTUNGEN.DE

+

**POLSKI ZAKŁAD POGRZEBOWY
CHWOLKA & CHWOLKA**

ekspresowe przewozy zmarłych na teren całej Polski z załatwieniem wszelkich formalności. Pomoc w uzyskaniu renty oraz przysługujących świadczeń socjalnych, ekspresowe kremacje.

TEL. 24h 0171/6503466
BERLIN 0151/53361681
www.chwolka.pl

☎0175/9242374	Köln/Bonn	☎0151/53361467	Hannover
☎0171/1554632	Dortmund	☎0175/1043723	Kassel
☎0151/53361465	Recklingh.	☎0151/53361681	Berlin
☎0171/1554583	Düssel/Essen	☎0175/9242347	Hamburg
☎0175/2877731	Hagen/Bochum	☎0171/6503466	Frankfurt
☎0151/51816514	Wuppertal	☎0160/91427415	Stuttgart
☎0171/1554767	Krefeld	☎0171/5229676	München
☎0175/9242353	Bremen		

Od 29 lat! Szybko, Godnie, Uczciwie, Tanio

N A G R O B K I

Mistrz Kamieniarsstwa & Inż. KRZYSZTOF IMIELSKI
Biuro: Büdnerring 48, 13409 Berlin

03027497001, 0171 9074101, 0173 6865350
imielski@arcor.de www.gran-mar-bau.de Mo- Fr 9 - 18 oraz Sa 10 - 14

Pogotowie zamkowe dzień i noc

natychmiastowa pomoc w przystępnej cenie w wypadku zatrzasknięcia drzwi lub zgubienia kluczy. Usuwanie szkód powłamaniami oraz montaż dodatkowych zamków

tel.: 030/ 915 94 017, 0170/ 5837677

**SCHLÜSSEL-NOT-DIENST
CUNKER**

REMONTY MIESZKAŃ

**OKNA • DRZWI • BRAMY
GARAŻOWE • OGRODZENIA
Z MONTAŻEM**

Mobil: 0157-59640537 • marianlenc@web.de

**MMM-COMPUTER
SERVICE**

- Naprawa komputerów i laptopów
- INTERNET - Instalacja - DSL / WLAN / TV
- WINDOWS - Instalacja / Naprawa

20 lat - usług komputerowych

- usuwanie wirusów / ratowanie danych
- szkolenia komputerowe u Klienta
- instalacja smartfonów, zabezpieczanie danych

☎030/ 30201944 ☎01621786980

24 h

Zakład Pogrzebowy SANS SOUCI

wysłuchać

zrozumieć

towarzyszyć

Telefon 24 h: (030) 48 47 92 27
Wollankstr. 67, 13359 Berlin
www.sanssouci-bestattungen.de

U nas znajdą Państwo współczucie, zaangażowanie i profesjonalizm.
Mówimy również po polsku!

niedrogo

godnie

stylowo

Płacisz za wysokie rachunki za prąd i gaz?

Jeśli uważasz, że płacisz za dużo, pozwól nam to sprawdzić.
Powiedz dość zawyżania waszych rachunków.

Zgłoś się do nas, sprawdzimy je, poprawimy oraz obniżymy nawet o **50%**.
W mieszkaniach, domach i firmach. Szybko i fachowo. Pamiętajcie, że zimy są bardzo długie i zimne, a nikomu niepotrzebne są dopłaty.
Pomagamy załatwić wszelkie formalności w zgłoszeniu do (sieci) dostawcy prądu i gazu.

Arkadiusz Skorupka
Zertifizierter Energieberater
Rudower str. 95 12351 Berlin
arkadiusz.skorupka@gmx.de

Wszystkie formalności za darmo! Zaufaj mi!

**Gaz od
6 CENTÓW
za kWh brutto**

Kontakt: 0163 7886965

Szafy z drzwiami przesuwanymi na wymiar

www.lizak.de

Päwesiner Weg 19, Haus 62
13581 Berlin

tel.: 030 924 053 84
Funk: 0151 591 191 12
e-mail: info@lizak.de

doradztwo i pomiar gratis

KOWALSTWO ARTYSTYCZNE

**Anteny Satelitarne
Naprawy Telewizorów**

Ustawianie programów TV **tel.364 36 859**

Od 30 lat w Berlinie
Schönwalder Str.101
13585 Berlin

MD TOP UMZÜGE składanie mebli, transport IKEA, przeprowadzki, opróżnianie piwnic, rozliczenie dla Arbeitsamt. Posiadam 2 busy kontenerowe i ubezpieczenie na przeprowadzki. Tel.: **030 924 053 84**
E-mail: marekopuchowicz@aol.de **MD TOP UMZÜGE**

SERWIS KOMPUTEROWY

LAPTOPY PC MONITORY

inż. Tomasz Günther

☎ 0178-6838146

🏠 www.katicom.de

- NAPRAWY U KLIENTA
- INSTALACJA WINDOWS
- WYMIANA GNIAZD I ZŁĄCZY
- WYMIANA MATRYC
- NAPRAWY PO ZALANIU
- ODZYSKIWANIE DANYCH
- USUWANIE WIRUSÓW

"Berti"

OPRAWA MUZYCZNA

Tel.: 030/7464556 ★ 0179 244 28 90

- ★ Wesela
- ★ Jubileusze
- ★ Okolicznościowe i inne...
- ★ Deutsch & Polnisch
- ★ LIVE & DJ

NEW VOICE SYSTEM

MUSIKBAND BERLIN

Zagramy na każdej imprezie.
Udzielamy informacji: sala, party service, filmowanie imprez, wypożyczanie sprzętu.

Tel.: 0163 1497 647
lub 0151 5948 6287
info@newvoicesystem.de
www.NewVoiceSystem.de

Polnisches Bistro und Lebensmittel

Polskie Bistro w Berlinie – Twój Partner na Każdą Okazję!

Planujesz przyjęcie, spotkanie firmowe lub rodzinną uroczystość? Zaufaj naszemu polskiemu bistro, które zadba o każdy szczegół Twojego wydarzenia! Specjalizujemy się w cateringu oraz kompleksowej obsłudze eventów.

Oferujemy nie tylko wysmienite, autentyczne polskie dania, lecz także pełną obsługę kelnerską i dostawę bezpośrednio na miejsce.

Nasze menu to prawdziwa esencja polskich smaków – doskonale skomponowane na każdą okazję!

Dodatkowo zapraszamy do naszego bistro na przepyszne dania serwowane na miejscu. W naszym sklepie z polskimi produktami znajdziesz wszystko, co potrzebne, aby poczuć się jak w domu.

Skontaktuj się z nami i odkryj, jak smakowicie można uczcić każdą chwilę z polskim bistro w sercu Berlina!

Tempelhofer Damm 200 • 12099 Berlin • U6- Kaiserin Augusta
Tel. 0151 756 39 396

Matrymonialne / Towarzyskie

Pan 56 lat mieszkający od 25 lat w Berlinie, pracujący, pozna Panią do 53 lat. Tel: 0163 4388998

MOTORYZACJA / TRANSPORT

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dariusz Massel

Usługi:

- Kosztorys po wypadku OC - Gutachten
- Kosztorys Auto-Kasko AC
- Wycena wartości pojazdu
- Pomoc przy likwidacji szkód krajowych oraz zagranicznych

Dipl. Wirtschaftsjurist
certifikowany rzeczoznawca przez PersCert TÜV Rheinland
Lindenufer 17, 13597 Berlin
E-mail: massel-sv@gmx.de
Tel.: 030 / 50 34 86 82

☎ 0172 / 978 68 15

ODZYSKANIE PRAWA JAZDY - IDIOTENTEST

PROFESJONALNE PRZYGOTOWANIE DO MPU PRZEZ PSYCHOLOGA

- bezpłatna konsultacja i bezpłatna analiza akt
- zapisanie na abstynencję - alkohol lub narkotyki
- przygotowanie do MPU online lub osobiste
- przygotowanie w języku polskim lub niemieckim
- pomoc w załatwianiu wszelkich formalności
- niska cena, wysoka jakość, profesjonalizm
- 95% zdawalności za pierwszym razem

Małgorzata Voelkel
mgr psychologii

ZADZWOŃ: ☎ 0152 33578752
☎ 0048 789414402 (KOMÓRKA POLSKA)

✉ margaretavoelkel@aol.de
🌐 www.mpu-przygotowanie.de

📍 Billy-Wilder-Promenade 32
14167 Berlin

SACHVERSTÄNDIGEN-TEAM 24

Certyfikowany przez TÜV Rheinland niezależny i doświadczony

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Rafał Lubiński

BEZPŁATNE PORADY

Dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody

+49 (0) 178 888 77 25

www.rzeczoznawca24.de ■ kontakt@rzeczoznawca24.de

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

E. POGODZINSKI

Geprüfte
Qualifikation
Prüfzeichen
gültig bis:
30.09.2025
www.tuv.com
ID: 0000039894

**MIAŁEŚ WYPADEK, SKORZYSTAJ Z
PRAWA DO NIEZALEŻNEJ WYCENY
SZKODY**
poradź się zanim postawisz fałszywy krok
PIERWSZA PORADA - BEZPŁATNA -

- rzeczoznawca certyfikowany przez TÜV
- wycena szkód powypadkowych – Gutachten
- wycena wartości pojazdu

www.kfz-gutachten-pogo.de

Funk: 0178 3490159 Tel-Fax: (030) 64493125

NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dipl.-Ing. Michael Żurek

partner DAT, SCHWACKE, KÜS, ADAC

BEZPŁATNE PORADY TELEFONICZNE

zadzwoń, poradź się bezpłatnie, zanim zadzwonisz do ubezpieczalni!

- dla poszkodowanych (bez winy), **BEZPŁATNIE**
- ocena szkód powypadkowych dla niemieckich lub polskich ubezpieczalni (Gutachten)
- pomoc w uzyskaniu odszkodowania
- ocena wartości pojazdu
- oględziny u klienta, krótkie terminy

Funk 0163 - 24 007 01, (030) 76678600

www.michael-zurek.de

NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dipl.-Ing Henryk Dzikowski

BEZPŁATNE PORADY

dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody *

- rzeczoznawca certyfikowany przez PersCert TÜV
- wycena szkód powypadkowych - Gutachten
- wycena wartości pojazdu
- oględziny u klienta

* przy ustalonej winie strony przeciwnej, za wycenę szkody z reguły płaci ubezpieczalnia sprawcy

Geprüfte
Qualifikation
Prüfzeichen
gültig bis:
25.02.2027
www.kfz.com
ID: 000042387

Tel.: (030) 91705498 Kom.: 01794503652

www.rzeczoznawca.org

AUTO - UBEZPIECZENIA

- NUMERY PRÓBNE
- NUMERY CELNE
- USŁUGI REJESTRACYJNE
- **NOWOŚĆ!** Wykonujemy na miejscu tablice rejestracyjne!

Biurowy przy Urzędzie Komunikacji "ZULASSUNGSSTELLE"

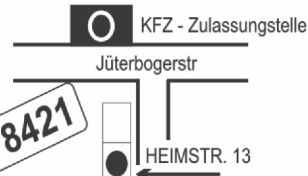
- Kreuzberg
pon-śr. 8.00-15.00,
czw. 10.00-18.00, pt. 8.00-14.00

ZULASSUNGS - UND VERSICHERUNGSSERVICE

Heimstr. 13, 10965 Berlin

Tel.: 030 - 785 42 04 • Fax: 030 - 627 36 553

Funk: 0172 - 38 30 142

**Brunsbütteler Damm 11
13581 Berlin**

(naprzeciwko Spandau Arcaden)

pon-czw. 10:00-18:00
pt. 10:00-17:00

Auto Anmeldung Spandau

Usługi rejestracji pojazdów

Berlin i Brandenburgia

- meldowanie, wymeldowanie
- zmiana adresu, nazwiska, itp.
- rejestracje próbne 5 dni
- rejestracje eksport 15/30 dni
- tablice rejestracyjne wykonujemy na miejscu - różne rozmiary, kolory

Tel.: 030/ 35 10 62 28

WhatsApp: 01522 5915255

www.kfz-zulassung-spandau.de

www.jardan-bus.pl

Licencjonowany Przewóz Osób

JARDAN#BUS

Katowice-Gliwice-Opole-Wrocław-Berlin

Wyjazdy - Niedziela 16:00

Powroty - Poniedziałek 11:00

Czwartek 7:00

Czwartek 16:00

Piątek 7:00

Piątek 16:00

Możliwość przewozu z adresu na adres!

Zabieramy również przesyłki!

☎ 0048 784 276 704 ☎ 0048 600 426 476

Od 6 do 20095 miejsca

Wrzesień minął pod znakiem moich dwóch sportowych pasji: z kanapy oglądałem koszykarzy walczących na Mistrzostwach Europy, biegiem pokonałem berliński maraton. Zarówno pod względem kibicowskim, jak i wyczynowym były to całkiem udane imprezy. No właśnie, całkiem udane, choć nie perfekcyjne.

© SCC EVENTS / Sebastian Wells

Żal za Spodkiem

Bilety na mecze Polaków w Katowicach kupiłem zaraz po otwarciu sprzedaży, na rok przed rozpoczęciem Eurobasketu. Ostatecznie nie mogłem jednak pojechać i pierwszy raz w życiu oddałem wejściówki na duże koszykarskie wydarzenie, a tym samym obserwowałem turniej za pośrednictwem TVP Sport.

Mistrzostwa Europy w koszykówce nie były w naszym kraju najlepiej rozkleklamowaną, a co za tym idzie, popularną imprezą wśród ogółu społeczeństwa. Spójrzmy na oglądalność poszczególnych meczów Polaków:

Słowenia - 390 tysięcy widzów
 Izrael - 415 tysięcy widzów
 Islandia - 540 tysięcy widzów
 Francja - 870 tysięcy widzów
 Belgia - 477 tysięcy widzów
 Bośnia i Hercegowina - 485 tysięcy widzów
 Turcja - 756 tysięcy widzów

Dla porównania we wrześniu reprezentacja piłkarska grała z Holandią i Finlandią, przyciągając przed telewizory odpowiednio 3,6 i 4,5 miliona fanów. Ciężko jednak porównywać się do sportu numer 1, zerknijmy więc na dane z 28 sierpnia, kiedy to Polacy w świetnym stylu pokonali Słowenię, z jedną z największych gwiazd turnieju w składzie, graczem Los Angeles Lakers, Luką Dončićem. Tego dnia niemal dwukrotnie większą publikę miały mecze Igi Świątek i Legii Warszawa. Lepszy okazał się także Raków Częstochowa. Ileż osób krzyczy, że kobieca piłka nożna to niszowy sport. Otóż oglądalność męskiej koszykówki była znacznie niższa niż pojedynków Polek na imprezie o tej samej randze, czyli Mistrzostwach Europy. Sam mecz otwarcia naszych piłkarzy z Niemkami śledziły na żywo ponad 2 miliony odbiorców.

Mazurek a cappella

W samych Katowicach atmosfera była z kolei niesamowita. Olbrzymie wrażenie robił hymn odśpiewywany przez wypełniony po brzegi Spodek.

"Dzięki za gościnę! To było genialne uczucie móc odśpiewać hymn a cappella wraz z 10 tysiącami wspaniałych kibiców. Dziękujemy za Wasz doping i wsparcie." - po zakończeniu fazy grupowej napisał na swoim Instagramie Kamil Łączyński, najstarszy zawodnik naszej kadry, który w swojej bogatej karierze miał przyjemność grać dla najgłośniejszych fanów w kraju. Z kolei Josh Bett, komentator FIBA, określił sposób wykonywania hymnu przez Polaków jako "piękny i inspirujący".

W Katowicach nasi rodacy zachwycili nie tylko na trybunach, ale przede wszystkim jako zespół, który osiągnął wynik ponad stan.

Dał nam przykład Mateusz Ponitka

Biało-czerwoni zajęli drugie miejsce w grupie pokonując faworyzowanych Słowenów i Izrael, oraz stawiając trudne warunki Islandii. Przegraliśmy z Francją i na zakończenie fazy grupowej z Belgią, choć ten mecz nie miał już żadnego znaczenia dla układu tabeli. Siłę naszej drużyny stanowili znakomity obrońca Michał Sokołowski, strzelec wyborowy Jordan Loyd, dwie wieże w postaci Olka Balcerowskiego i Dominika Olejniczaka, a przede wszystkim - kapitan Mateusz Ponitka.

Ponitka potrafi pociągnąć za sobą zespół, wziąć odpowiedzialność na swoje barki, a przede wszystkim przykład innym zawodnikom daje własną grą i zachowaniem, a nie słowami. Po jednopunktowej porażce z Belgami w meczu o pietruszkę, powiedział przed kamerami:

"10 tysięcy osób przyszło nas dopingować, a my przegraliśmy mecz. W szatni prawdopodobnie będzie gorąca rozmowa."

Na pytanie dziennikarce o to czego zabrakło, odparł krótko: "Przed wszystkim szacunek do samych siebie."

Takie postaci jak Mateusz Ponitka kochają kibice. Graczy, którzy może nie mają największych umiejętności na parkiecie, ale możliwość reprezentowania swojego kraju traktują priorytetowo, a prędzej zagryzą rywala, niż odpuszczają w walce o bezańską piłkę.

Szóstka sukcesem?

Ostatecznie zakończyliśmy Mistrzostwa Europy na ćwierćfinałowym meczu z Turcją, przysyłając srebrnymi medalistami imprezy. Polska była jedynym krajem, który awansował do czołowej ósemki turnieju bez ani jednego gracza z NBA. Siłą naszej kadry było przede wszystkim zgranie i zespołowość, oraz system wprowadzony przez trenera Igora Milicića.

Podczas Eurobasketu 2022 w Berlinie zajęliśmy czwarte miejsce, a wielu obserwatorów twierdziło, że jest to już szczęście, nie do powtórzenia na kolejnych zawodach. Ponitka i spółka udowodnili, że w ich przypadku przewidywania dziennikarzy na niewiele się zdają, a na turniejach międzynarodowych potrafią wejść na niesamowicie wysoki poziom.

20095 miejsce sukcesem?

Zamiast wstępu, kilka liczb o tegorocznym berlińskim maratonie:

- w 2025 wystartowało 55146 biegaczy
- 42 kilometry i 195 metrów przebiegłem w czasie 4 godzin i 8 minut, co dało mi 20095 miejsce
- najszybszy zawodnik, Sabastian Sawe, dobiegł na metę w czasie dwukrotnie krótszym (!) - 2 godzin i 2 minut
- Harry Styles, brytyjski wokalista, niegdyś znany jako lider zespołu One Direction ukończył zawody z czasem 2 godziny i 59 minut

Czy jestem zadowolony?

Tak i nie. Miejsce było dla mnie mało ważne, chciałem przede wszystkim złamać granicę czterech godzin, to się jednak nie udało. Szkoda, pod ten czas trenowałem w końcu ponad rok. Popeliłem wszystkie możliwe błędy debiutanta, przez adrenalinę ruszyłem zbyt szybko pierwsze 10 kilometrów, połowa czasu, który chciałem poświęcić na rozgrzewkę minęła mi w kolejce do toa, przegapiłem moment zjedzenia dwóch pierwszych żeli, było niezwykle gorąco, bla, bla, bla. Bez wymówek.

Co zapamiętam z samego biegu?

Przed wszystkim przyjaciół, znajomych, uczniów i ich wsparcie. W trasie zapisanej na zegarku zdecydowanie widać momenty przyspieszenia na poszczególnych kilometrach, kiedy w tłumie spotykało się lubiane twarze. Dzięki! Gdyby nie kolega Grzesiek na ostatnich trzech kilometrach krzyczący "pracuj rękami jak nogi nie dają rady", to nie wiem czy dobiegłbym dotarłbym do mety. Kolejne dobre wspomnienie to bieg przez moją dzielnicę, moje miejsca, które na co dzień mijam w drodze do sklepu czy na spacer. Najważniejszy był dla mnie jednak osiemnasty kilometr na Sudstem, to tu, dwa lata temu, stojąc wśród kibiców pomyślałem sobie: też bym tak umiał.

Mówiąc szczerze, po 29 kilometrze nie pamiętam wiele, naciągnąłem coś w prawej nodze, starałem się truchtać do mety. Maraton z pewnością zapamiętam na długo, czy go powtórzę? Na dzień dzisiejszy cały organizm krzyczy - ABSOLUTNIE NIE, a ja krokiem kaczki idę powoli do pracy.

Grzegorz Szklarczuk

NAJLEPSZE CIASTO NA ŚWIECIE CZYLI HIT POLSKI LUDOWEJ

Sezon na śliwki w pełni. Jak je wykorzystać? Konfitury to dobry ale niejedyny sposób. Nasze babcie wykorzystywały je jako składnik ciasta, które było prawdziwym hitem. Chociaż w sklepie możemy znaleźć różne rodzaje śliwek, to do wypieków najlepiej wybierać węgierki. Ich konsystencja i słodki smak sprawiają, że do ciasta sprawdzają się idealnie. Do tego wystarczą proste składniki jak mąka pszenna, jajka, cukier, olej, cukier waniliowy, mleko i proszek do pieczenia. Polacy uwielbiają to ciasto.

BABECZKI ZE ŚLIWKAMI PYSZNE I BARDZO ŁATWE

Składniki na 12 babeczek (potrzebna forma do muffinek 12)

12 umytych wydrążonych śliwek węgerek przeciętych nie do końca by się dały zamknąć

- 2 szklanki maki
- 3 jajka
- ¾ szklanki mleka 200 ml
- ½ szklanki cukru
- 1 łyżka cukru pudru
- 1 szczypta soli
- Dowolny aromat lub skórka z cytryny starta
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia

Ubijamy białka na sztywną pianę, dodajemy porcjami cukier.

Mieszamy mąkę z proszkiem do pieczenia, dodajemy żółtka, mleko i dokładnie mieszamy. Dodajemy 4 łyżki oleju do masy. Po dokładnym wymieszaniu otrzymujemy ciasto. Dodajemy 1/3 piany z białek. Mieszamy. Po rozrzedzeniu ciasta dodajemy pozostałą pianę i delikatnie mieszamy.

Napełniamy ciastem wysmarowane tłuszczem foremki do ¾ wysokości dołka.

Do każdej śliwki wkładamy szczyptę cukru pudru i wkładamy do ciasta w foremkach.

Pieczemy przez 30 minut w 180 stopniach pod kontrolą, aby nie spalić muffinek.

CIASTO UCIERANE ZE ŚLIWKAMI – NAJLEPSZE!

Sezon śliwkowy bez ciasta ucieranego? Jest ono obowiązkowe i to przynajmniej raz w tygodniu! Niesamowicie puszyste ... delikatne ... miękkie i pachnące ...

Ciasto ucierane ze śliwkami zwykle znika gorące prosto z piekarnika!

(potrzebna blacha 22-26 cm)

- kefir – 1 szkl (lub mleko jak nie ma kefiru)
- jajko – 4 szt
- cukier – 1 szkl
- olej – 0,5 szkl
- cukier waniliowy – 1 op
- proszek do pieczenia – 3 łyżeczki
- mąka – 2,5 szkl
- śliwki – 300 g
- duża szczypta soli

Cukier ubijamy mikserem z jajkami. Dodajemy kefir, olej rzepakowy i sól, mieszamy. Mąkę, proszek i cukier waniliowy wsypujemy do masy, mieszamy. Owoce myjemy pozbawiamy pestek. Ciasto wylewamy na blachę. Wkładamy w ciasto wypostakowane śliwki. Pieczemy ok. 45 minut w 180. Gotowe.

GALETTE ZE ŚLIWKAMI

Jesienne wypieki - galette ze śliwkami. Francusko włoski sposób na ciasto ze śliwkami.

na ciasto

- 25 dag maki
- 15 dag zimnego masła
- 3 łyżki cukru pudru
- 1/2 szklanki zimnego kefiru
- Sól do smaku
- 1 łyżeczka cynamonu

dodatkowe

- 35 dag śliwek
- 20 dag gruszek
- 2 łyżki mielonych migdałów
- 2 łyżki cukru

Składniki na ciasto posiekać nożem, szybko zagnieść. Z ciasta uformować kulę, owinać w folię, schładzać 30 minut. Śliwki i gruszki umyć, pestki usunąć, pokroić w plasterki. Dużą blachę wyłożyć papierem do pieczenia. Schłodzone ciasto rozwałkować na grubość 3-4 mm na kształt koła, przenieść na pergamin. Środek tarty oprószyć migdałami. Zostawiając 3 cm wolnego ciasta od brzegu, ułożyć ciasto owoce. Posypać cukrem i cynamonem. Brzegi ciasta założyć do środka. Piec 40 min. w 200°C. Pychota.

CIASTO MAKOWE ZE ŚLIWKAMI

Masło utrzeć na kremową masę z 170 g cukru i solą. Dodawać jaja jedno po drugim i ucierać. Mąkę zmieszać z proszkiem do pieczenia, na zmianę dodawać mleko i śmietanę i mieszać. Dodać do ciasta mak. Śliwki przepołowić i usunąć pestki.

Ciasto włożyć do głębokiej formy do pieczenia, wyłożonej papierem do pieczenia i położyć połówki śliwek. Pozostały cukier zmieszać z cukrem waniliowym i posypać ciasto. Ciasto piec przez ok. 35 minut w piekarniku rozgrzanym do 180 stopni (termoobieg 160 stopni). Galaretkę porzeczkową ogrzać i zalać nią śliwki. Zostawić ciasto do ostygnięcia i na życzenie udekorować cukrem pudrem.

Składniki (20 porcji):

- 250 g masła
- 200 g cukru
- 1 szczypta soli
- 3 jajka
- 400 g maki pszennej
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 100 ml mleka
- 100 ml śmietany
- 8 łyżek stołowych mielonego maku
- 1 kg śliwek węgerek
- 1 opakowanie cukru waniliowego
- 70 g galaretki porzeczkowej

Wartości odżywcze:

Na jedną porcję:

- 295 kcal / 1 234 kJ
- 33 g węglowodanów
- 4,9 g białka
- 16 g tłuszczu

Bogusław Sypień

POLONIJNE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNE I KULTURALNE BERLIN – PTTiK BERLIN

„PTTiK Berlin” zaprasza w październiku na wędrowkę po okolicach Mexikoplatz. Spotykamy się w niedzielę tj. 26.10.2025 o godz. 11:00 na peronie S 1 - Mexikoplatz.

Podczas tego spaceru przyjrzymy się bliżej okolicom Mexikoplatz znajdującym się w dzielnicy Steglitz - Zehlendorf. Dzielnica ta stanowi trzeci co do wielkości okręg Berlina, położony w południowo-zachodniej jego części, składający się z wielu różnych dzielnic (Ortsteile), takich jak Wannsee, Dahlem, Lichterfelde i sam Zehlendorf, co tworzy jej unikalny charakter. Charakteryzuje się bogatą zielenią, jeziorami, jak Wannsee, Krumme Lanke, czy Schlachtensee, starymi romantycznymi willami, często luksusowymi oraz wieloma zabytkami, w tym Schloss Glienicke, Domäne Dahlem, Brücke Museum, Haus am Waldsee czy Haus am Wannsee. Jest to obszar o wysokiej jakości życia, łączący spokój natury z życiem kulturalnym i naukowym, dzięki obecności Freie Universität i instytucji badawczych.

Nie sposób jest dotrzeć podczas jednego spaceru do wszystkich wyżej wymienionych miejsc i zabytków, ale na pewno uda nam się wiele zobaczyć min. także osiedle „Waldsiedlung Krumme Lanke” osnute tajemnicą i wieloma legendami.

Malowniczym nadbrzeżem jeziora Krumme Lanke dotrzemy do starej gospody „Fischerhütte am Schlachtensee”, która znajduje się pod ochroną zabytków, ponieważ istnieje już od 1723 roku, czyli dotrzemy również do jeziora Schlachtensee, aby zakończyć tam naszą wędrowkę.

W imieniu „PTTiK BERLIN” na spacer zaprasza członek grupy „PTTiK Berlin”, Josef Knopp i Elżbieta Potępska, przewodnicząca „PTTiK Berlin”, przewodnik po Berlinie i Poczdamie.

Mexikoplatz, foto Elżbieta Potępska

Propozycja spaceru jest bezpłatna i nie dajemy grupowego ubezpieczenia.

PTTiK BERLIN – Elżbieta Potępska,
przewodnik po Berlinie i Poczdamie,
tel.: 030 815 89 14, e-mail: kontakt@pttik-berlin.de

Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze - Oddział w Międzyrzeczu

Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze - Oddział w Międzyrzeczu

Klub PTTK im. W. Korfanteo w Berlinie zaprasza w październiku na jesienny spacer.

Spotykamy się 18 października 2025r o godz 11:00 na S-Bahn 2 Buckower Chaussee

Dojazd: S - Bahn 2, Bus M 11, 277.

Park przyrodniczy Marienfelde to obszar o wielkości 40 hektarów, leży na południowej granicy Berlina, graniczy również z dzielnicami Lichtenrade i Lankwitz. Sielankowy krajobraz parku posiada między innymi rzadkie gatunki roślin jak i ptaków, płazów, gadów i motyli.

W czasach zimnej wojny znajdował się tu Amerykański System Radarowy.

Na terenie parku jest wiele ogrodów działkowych i ulic williowych.

Jest to na pewno dobre miejsce do uprawiania sportów, jak bieganie, jazda na rowerze i spacer.

Jesienny spacer wśród złotem połyskującej przyrody i piękna natury, jest balsamem dla duszy.

Chcesz naładować swoje baterie dobrą energią dołącz do nas, a gwarantujemy, że będą to niezapomniane chwile.

Przewodnikiem tego spaceru będzie kolega klubowy Waldemar Szabela.

W imieniu Klubu na spacer zaprasza prezes Danuta Schmidt

Propozycja spaceru jest bezpłatna i nie obejmuje grupowego ubezpieczenia.

Adres kontaktowy:

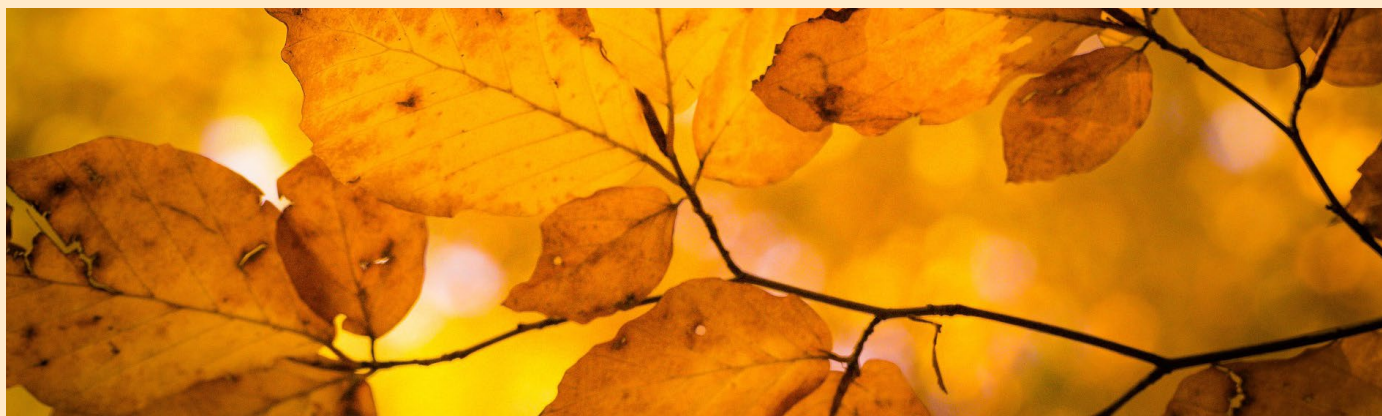
Danuta Schmidt tel. 0049 163 4895991, e-mail: danuta.schmidt@freenet.de

Eddie, aktor kome- diowy	▼	grupa ras małych koni	fałda na spódnicy	... Boss, marka kosme- tyków	▼	leci z komina	Baba-... wiedź- ma	▼	szczapa	pocho- dzenie	▼	nacięta rysa	▼	Rafael, mistrz rene- sansu	... Liu, aktorka
▶			▼	▼		zryw koniunk- tury	tam można kupić le- karstwa	▶				▼		koce do okrycia konia	▼
dawny niemiec- ki grosz		postrzał	▶			▼				rea, struś amery- kański	▶				
▶					obok Domini- kany		lek na alergie	▶							
psuje widocz- ność	potocz- nie o tysinie	dzielnica Londynu z klubami	▶		▼		Ferenc, pisarz węgier- ski	od Alaski do Kam- czatki		zboje	▶				
▶	▼			stolica Jordanii	▶			▼		rakiety sygnali- zacyjne		kra- wędz. kraj	Coelho, pisarz		najlep- sza część wieprza
wstrętne baby		... Cosby, aktor i komik	▼	proble- my w desce	▼	strata metal w wytopie	... Palme, polityk	▶			rejestr	▶			
▶				▼					przerwa	▶				wywiad USA	▼
razy	▶					trudna do zabicia	▶				może ozna- czać mata	▶			
▶					ostatnie słowo szachi- sty	▶			prawdzi- we warunki	▶					
przed kopiarkami	korbowe lub dzwon- kowa	▶					plywają w wodzie	▶				wódz armii Dawida	▶		

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy **szarada.net**

Kontakty – bezpłatny miesięcznik polonijny, ukazujący się systematycznie od 1995 roku w Berlinie i Brandenburgii oraz na stronie www.kontakty.org

Kontakty ukazują się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca. Ogłoszenia przyjmujemy do 20-tego każdego miesiąca wraz z dowodem wpłaty!

Adres redakcji: Kontakty, Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850, e-mail: webmaster@kontakty.org

W pilnych sprawach tel. kom.: 0176 21137428 oraz 0178 6990385

Postbank Berlin IBAN: DE07 1001 0010 0517 3861 07, BIC (SWIFT): PBNKDEFF

Godziny otwarcia: przyjmowanie reklam od wtorku do czwartku w godzinach od 10:00 do 17:00 lub na umówiony termin

Zespół redakcyjny: Redaktor naczelna/ wydawca: Marianna Klon, tel.: 0176 21137428

Redakcja: Izabela Klon-Dziągwa, Andrzej Klon, Marta Szymańska, Anna Burek, Jakub Tosik, Tomasz Klon, Grzegorz Szklarczyk

OD REDAKCJI: Uwaga! Prace prosimy przysyłać w formatach: *TIF, *EPS (level 2), *PDF (high quality), *CDR (max. v13), *JPG. Wszystkie użyte czcionki w dokumencie powinny być dostarczone oddzielnie w formacie OpenType lub zamienione na krzywe, rozdzielczość map bitowych nie niższa niż 300 dpi, w palecie kolorów CMYK. W innych przypadkach moduły mogą różnić się od przesłanych przez Państwa projektów, ZA CO REDAKCJA NIE ODPOWIADA! Zastrzegamy sobie prawo do skracania tekstów nadesłanych do redakcji i zmiany tytułów.

Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam ogłoszeń. Wszelkie przedruki i kopiowanie bez zgody redakcji zabronione. Mamy prawo odmówić zamieszczenia reklam i ogłoszeń jeśli ich treść i forma są sprzeczne z charakterem czasopisma „KONTAKTY”

Miejscowym sądem jest sąd w Berlinie. Prawem obowiązującym jest prawo niemieckie.

UWAGA: ze względu na utratę jakości oraz liczne błędy drukarskie, reklamy nie mogą być wypuszczane z programu Word.

Zasady odpłatności:

Ogłoszenia drobne i towarzyskie do 25 słów - 17 Euro (powyżej 0,50 Euro za każde słowo). **Ogłoszenia firmowe** - 1cm²: czarno-białe - 1,50 Euro, w kolorze - 1,90 Euro. **Ogłoszenia firmowe** - 1 cm²: strona 3 i ostatnia w kolorze - 2,50 Euro. **Ogłoszenia ekspresowe w internecie** (do 20 słów) - 10 Euro za miesiąc ekspozycji. **Ceny bez podatku.**

Uwaga! Przy wpłatach do 7 dni za ogłoszenia ramkowe pow. 30 Euro udzielamy rabatu: 3 miesiące - 5%, 6 miesięcy - 10%, 12 miesięcy - 15%. Reklamy firmowe (powyżej 9 cm x3 cm) zlecone do opracowania przez grafika „KONTAKTÓW” płatne 30 Euro.

Dojazd: S+U 9 Bahn / stacja Rathaus Steglitz, przesiadka na Bus 186, kierunek Lichterfelde-Süd, przystanek docelowy: Gärtnerstr.

W naszej ofercie ponad 200 modeli samochodów wielu renomowanych marek!!!

• Renault • Mercedes • Audi • BMW • Volkswagen • Nissan • Mini • Opel • Toyota • Dacia •

Propozycje pana Szulca na PAŹDZIERNIK 2025!!!

RATY od
169 €/mies.

VOLKSWAGEN PASSAT VARIANT BUSINESS 1.5 TSI BMT START-STOP EU6D

110 kW (150 PS), 134.000 km, benzyna, automatyczna skrzynia biegów, 2021, klimatyzacja, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, czujniki parkowania, wielofunkcyjna kierownica, nawigacja, radio, USB, MP3, bluetooth, kontrola trakcji, hak holowniczy, relingi dachowe, światła przeciwmigielne, czujnik deszczu, czujnik światła, komputer pokładowy, system start-stop

Cena: 18.980 €

RATY od
119 €/mies.

VOLKSWAGEN GOLF VII LOUNGE BMT 1.2 TSI

110 kW (150 PS), 75.291 km, benzyna, manualna skrzynia biegów, 2015, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane fotele, tempomat, czujniki parkowania, zamek centralny z pilotem, ABS, kontrola trakcji, aluminiowe felgi, koło zapasowe, pakiet zimowy, światła przeciwmigielne, przecienniebne szyby, system nawigacji, czujnik deszczu, komputer pokładowy

Cena: 11.890 €

RATY od
119 €/mies.

RENAULT KANGOO RAPID EXTRA 1.5 BLUE DCI 95 FAP EU6D-T SORTIMO

70 kW (95 PS), 12.722 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2020, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, wielofunkcyjna kierownica, poduszka powietrzna, kontrola trakcji, radio, USB, bluetooth, zestaw głośnomówiący, komputer pokładowy, system start-stop, drzwi przesuwne, prowadzona książka serwisowa, asystent ruszania pod górę

Cena: 13.890 €

RATY od
119 €/mies.

MAZDA CX-5 SENDO 2WD 2.2 SKYACTIV-D

110 kW (150 PS), 74.000 km, diesel, automatyczna skrzynia biegów, 2014, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane fotele, tempomat, wielofunkcyjna kierownica, kontrola trakcji, światła przeciwmigielne, CD, radio, MP3, bluetooth, ekran dotykowy, czujnik deszczu, alufelgi, roleta bagażnika, system start-stop

Cena: 14.860 €

RATY od
159 €/mies.

RENAULT CAPTUR II INTENS 1.0 TCE 100 LPG EU6D STANDHEIZUNG!

74 kW (101 PS), 42.542 km, benzyna, manualna skrzynia biegów, 2021, klimatyzacja, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, ABS, system kontroli poślizgu, kontrola trakcji, radio, USB, bluetooth, zestaw głośnomówiący, streaming muzyki, czujnik deszczu, czujnik zmierzchu, aluminiowe felgi, roleta bagażnika, system start-stop, cyfrowy zestaw wskaźników

Cena: 18.890 €

RATY od
109 €/mies.

FORD KUGA TREND 1.5 ECOBOOST SHZ LENKRAD-HZG KEYLESS NOTBREMSASS. TEMP PD-CV+H BERGANFAHRASS

88 kW (120 PS), 84.092 km, benzyna, manualna skrzynia biegów, 2017, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane fotele, tempomat, wielofunkcyjna kierownica, fotele sportowe, czujnik ciśnienia w oponach, światła przeciwmigielne, radio, USB, bluetooth, sterowanie głosowe, komputer pokładowy, system start-stop, relingi dachowe, pakiet zimowy, asystent ruszania pod górę

Cena: 11.890 €

RATY od
109 €/mies.

RENAULT TRAFIC L1H1 2,7T KOMFORT 120 DCI

88 kW (120 PS), 135.761 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2019, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, czujniki parkowania, radio, bluetooth, zestaw głośnomówiący, komputer pokładowy, podgrzewane lusterka zewnętrzne, drzwi przesuwne

Cena: 12.890 €

RATY od
189 €/mies.

MITSUBISHI ASX SPIRIT 2WD 2.0 AUTOMATIK 1. HAND 8X REIFEN KAMERA

110 kW (150 PS), 40.540 km, benzyna, automatyczna skrzynia biegów, 2020, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tapicerka skórzana, podgrzewane fotele, tempomat, czujnik ciśnienia w oponach, kontrola trakcji, radio, USB, MP3, bluetooth, światła przeciwmigielne, kamera cofania, czujnik deszczu, alufelgi, relingi dachowe, system start-stop

Cena: 20.890 €

Posiadamy w naszej ofercie ponad 300 aut.

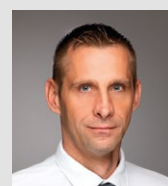
Zobacz nas na:

www.renault-kaufmann.de, www.autokomis-berlin.pl

Oferujemy sprzedaż ratną oraz leasing samochodów nowych i używanych!

Dogodne spłaty rat dla osób posiadających firmy lub zatrudnionych w Niemczech

Zapewniamy usługi serwisowe oraz przeglądy techniczne w naszych firmowych warsztatach!

p. Cezary Szulc

Tel.: 769923-25

ZAKŁADANIE I PROWADZENIE SPÓŁEK W NIEMCZECH I UNII EUROPEJSKIEJ

Jedyna tego typu firma w Niemczech. Co nas wyróżnia ?

tradeoffice24.com GmbH, Piotr Winiarski, CEO
Westhafenstr.1 | 13353 Berlin
Tel.: +0049 30 21966038 | Fax: +49 30 21966174
office@tradeoffice24.com
www.tradeoffice24.com

Tylko u nas w jednym miejscu, w jednym zespole i według branży:
wielojęzyczni inżynierowie, ekonomiści, prawnicy, doradcy podatkowi i ubezpieczeniowi,
eksperti marketingu międzynarodowego, tłumacze • Organizacja dystrybucji
towarów i usług • Stała opieka w trakcie otwierania i działalności firmy.
Oferujemy adres, serwis biurowy, prowadzenie księgowości, prowadzenie reprezentacji
i przedstawicielstw firm z Polski • Eksport, import, handel, produkcja.
Międzynarodowe targi i giełdy kooperacyjne. Strategia. Projekty.

Poland Business Center World
Światowe Stowarzyszenie Firm Polskich i Polonijnych

info@PolandBusinessCenter.world
www.PolandBusinessCenter.world

KARTY SIM

TELEFONY &
AKCESORIA

INTERNET

I WIELE WIĘCEJ!

INTERNET DOMOWY

INTERNET MOBILNY

TELEFONY KOMÓRKOWE

+49 176 482 077 84

+49 30 818 680 77

teleberlin.pl

WSZYSTKIE PORADY SĄ
DARMOWE I W JĘZYKU POLSKIM!

ZAPRASZAMY!

teleberlin.pl Inh. Teodor Mainka, Friedrich-Wilhelm-Str.83, 13409 Berlin

iPhone SAMSUNG NOKIA SONY HUAWEI mi LG Vodafone Blau ortel O₂ 1&1 mobilcom dectel ay yildiz yourfone GTELU

Biuro ogłoszeń **KONTAKTÓW**

e-mail: webmaster@kontakty.org

tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850

Zapraszamy na nową stronę www.kontakty.org

KONTAKTY®

1995-2025

e-mail: webmaster@kontakty.org
tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850